Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XII, Seria II-a, Nr. 2239 | 4 PAGINI — 20 BANI | Sîmbătă 14 iulie 1956

Citiți în pag. 4-a

Declarația lui A. A. Gromiko, reprezentantul sovietic în Comisia ONU pentru dezarmare.

Învățămîntul nostru pe o treaptă superioară

Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la îmbunătățirea învățămîntului de cultură generală din R.P.R. se adresează fiecărui cetățean, tînăr sau vîrstnic, ridică probleme care-i privesc personal, ca cetățeni, ca oameni, pe unii ca părinți, sau profesori. Măsurile luate, care aduc schimbări esențiale în organizarea învățămîntului, sînt întîmpinate cu încredere și bucurie pentru că ele s-au impus în desfășurarea concretă a activității didactice, sînt cerute de necesitățile crescînde de cadre temeinic pregătite, ale societății în construcție.

Reforma învățămîntului din 1948 a asigurat procesului instructiv-educativ o orientare realist-științifică, un conținut legat de construirea socialismului. Cu toate rezultatele obținute, absolvenții învățămîntului mediu nu au însă un larg orizont cultural; la ei se resimte lipsa unor cunoștințe din domeniul științelor despre natură (matematică, fizică, științe naturale) și al științelor sociale (filozofie, economie politică), din domeniul literaturii universale și al artei. Lipsa unei îmbinări organice a învățămîntului de cultură generală cu munca productivă i-a lipsit pe elevi de posibilitatea formării unor deprinderi practice.

Necesitatea sporirii volumului de cunoștințe, a ridicării calității acestora pe o treaptă mai înaltă și a legării lor cu practica nu putea fi îndeplinită, fără a supraîncarca pe elevi, în condițiile școlii de 10 ani. De aceea, urmărind crearea de condiții pentru a putea transmite elevilor un sistem închegat de cunoștințe, care să le permită formarea unui orizont cultural larg, o dezvoltare multilaterală și armonioasă, hotărîrea stabilește trecerea învățămîntului de cultură generală la 11 ani.

Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri indică calea cea mai sigură pentru legarea învățăturii de practică — politehnizarea învățămîntului de cultură generală. Ținînd seama de puterea de înțelegere și nivelul de cunoștințe specific vîrstei elevului, Hotărîrea stabilește predarea ciclică a unor materii. Ea delimitează volumul de cunoștințe pe care cursurile fiecărui ciclu trebuie să le transmită elevilor. În acest scop, în cursul mediu se va da o dezvoltare mai mare studiului științelor despre natură, prin predarea unui sistem de cunoștințe din domeniul matematicii superioare, prin reluarea studiului botanicii și zoologiei la un nivel mai înalt în clasele superioare și prin completarea cunoștințelor de științe naturale cu studiul geologiei. În școală se vor preda mai multe cunoștințe din domeniul fizicii și chimiei care, alături de cele mai sus amintite, stau la baza învățămîntului politehnic. Introducerea în planurile de învățămînt a celor două materii din domeniul științelor sociale — marxism-leninismul și economia politică — va ajuta elevilor la însușirea bazelor științelor naturii și tehnicii precum și a ideologiei marxist-leniniste.

În vederea lărgirii orizontului de cultură generală a absolvenților se mai prevede introducerea din clasa a V-a a celei de a doua limbi moderne, precum și introducerea studiului limbii latine începînd din clasa a VII-a. Bifurcarea claselor a X-a și a XI-a în secții reală și umanistică creează condiții potrivit înclinațiilor fiecărui elev, pentru o adaptare la necesitățile variate ale societății, fără a rupe unitatea școlii de cultură generală.

Pentru pregătirea mai complexă a elevilor din învățămîntul de 7 ani Hotărîrea prevede introducerea de noi materii menite să le formeze o concepție științifică despre lume, să le asigure cunoștințe și deprinderi practice, necesare atît celui care-și continuă studiile în învățămîntul mediu sau profesional cît și celui care intră în viață, în munca productivă.

Este neîndoielnic faptul că un cadru didactic cu o înaltă calificare îl va face mai degrabă pe elevi să îndrăgească învățătura, să-și însușească cunoștințe temeinice. În acest scop s-a luat măsura ca începînd din anul școlar 1956—57 să se înființeze institute pedagogice de doi ani care vor pregăti învățători din absolvenții școlilor medii. Învățătorii vor primi aici înalte cunoștințe pedagogice, o temeinică cultură generală de specialitate, își vor îmbunătăți pregătirea ideologică, fiind astfel în stare să ridice nivelul cursului elementar, condiție fundamentală pentru bunul mers al întregului învățămînt de cultură generală.

Toate aceste transformări substanțiale, care ridică pe o treaptă superioară învățămîntul nostru de cultură generală, au nevoie de o bază materială corespunzătoare, care să asigure traducerea lor în viață.

În sfera surselor de cunoaștere ale elevului își capătă locul meritat observația proprie, aplicarea în practică a cunoștințelor asimilate la curs. La școlile de cultură generală se vor organiza ateliere școlare, cabinete și terenuri experimentale, laboratoare etc. Pentru ca toate acestea să fie utilate în modul cel mai corespunzător și pentru ca să se asigure folosirea cadrelor didactice potrivit specialității fiecăruia, organizarea învățămîntului elementar va merge pe principiul creării unor școli de 7 ani puternice. Fiecare școală cu clasele I—VII și fiecare gimnaziu (școală care cuprinde clasele V—VII) va avea în mod obligatoriu două rînduri de clase a V—VII. De asemenea în localitățile cu populație de diferite naționalități se vor organiza școli unice cu secții sau clase în limbile minorităților naționale.

Hotărîrea prevede o serie de măsuri în vederea ridicării calității manualelor școlare, înlăturarea confuziilor, a exprimărilor greoaie, a exemplificărilor nelegate de condițiile concrete ale patriei noastre. În acest scop, editarea manualelor se va face prin concurs.

Aplicarea reală și aprofundată a tuturor prevederilor hotărîrii nu se poate realiza însă numai cu participarea cadrelor didactice sau prin măsuri administrative luate de ministere sau organe locale. Organizațiile U.T.M. și de pionieri au un rol deosebit, ele fiind acelea care răspund în mod direct de munca politico-educativă în rîndul elevilor.

De aceea, Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri trebuie luată ca punct de plecare în reorganizarea întregii activități obștești în școli, în așa fel încît aceasta să se cuprindă în 3 ore pe săptămînă, asigurînd elevilor 5 jumătăți de zile libere pe săptămînă. Important este ca întreaga activitate a utemistului sau pionierului să nu fie ruptă de preocupările lui școlare, să tindă spre ridicarea nivelului la învățătură, să aibă o însemnătate educativă. Cele trei ore pe săptămînă trebuie să-și aibă locul determinat în sistemul de educație, să aducă ceva nou și interesant, util formării caracterului tînărului. Se așteaptă de la utemiști și pionieri ca ei să devină principalul ajutor al profesorilor în predarea lecțiilor la un nivel înalt, în asigurarea disciplinei și a unui studiu individual temeinic.

Prin aplicarea acestor hotărîri „școala de cultură generală trebuie să dea procesului instructiv educativ un conținut determinat de sarcina sa fundamentală de a crește un tineret multilateral pregătit, înarmat cu cunoașterea legilor naturii și dezvoltării societății, cu o concepție științifică despre lume, capabil și competent să aplice în practică cunoștințele însușite în școală, educat în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar".

„Scînteia tineretului"

Să intensificăm ritmul lucrărilor agricole

În cursul acestei săptămîni în toată țara timpul a fost favorabil executării lucrărilor agricole de vară. În regiunile din sudul și vestul țării s-au desfășurat cu intensitate lucrările de recoltare.

Pînă acum s-a recoltat cu peste 400.000 ha. mai mult decît în perioada corespunzătoare a anului trecut.

Cositul fînurilor se desfășoară nesatisfăcător în toate regiunile. Această situație este nejustificată îndeosebi în regiunile Suceava, București, Iași, Timișoara, Oradea și Galați, care au avut mai ales în ultima săptămînă condiții prielnice pentru grăbirea lucrărilor de cosit.

Deși au fost obținute rezultate mulțumitoare în desfășurarea secerișului în regiunile unde lucrarea se desfășoară din timp, dovedind o mai bună organizare a muncii și o mai bună mobilizare a forțelor și mijloacelor la strînsul recoltei, totuși nu au fost cuprinse în același ritm și celelalte lucrări în special treierișul și dezmiriștitul. În regiunea București, unde păioasele au fost recoltate în proporție de 62 la sută și unde unele raioane se apropie de sfîrșit cu secerișul, treierișul nu a fost executat decît în proporție de 18 la sută. De asemenea în regiunea Constanța au fost treierate numai 20 la sută din suprafețele recoltate.

Dezmiriștitul și arăturile de vară se desfășoară de asemenea slab în toate regiunile.

În zilele următoare în toate regiunile țării volumul lucrărilor agricole va trebui să crească. Pentru buna lor desfășurare este necesar să se folosească din plin zilele bune de lucru, întreaga capacitate de lucru a tractoarelor și mașinilor agricole și toate forțele și mijloacele existente în gospodării pentru strîngerea la vreme și fără pierderi a recoltei.

În centrul activității inginerilor agronomi, activiștilor de stat și de partid a tuturor cultivatorilor trebuie să stea în această perioadă desfășurarea concomitentă a lucrărilor de seceriș, cărat la arii, dezmiriștit și treieriș, precum și continuarea lucrărilor de întreținere a culturilor.

O atenție deosebită trebuie să se dea treieratului mazărei și tratării ei pentru a nu fi atacată de dăunători.

Condițiile prielnice din acest an trebuie folosite pentru a se însămînța suprafețe cît mai mari cu porumb furajer în miriști.

Prind viață hotărîrile Congresului U.T.M.

Ajutînd munca gospodăriilor de stat

PITEȘTI (de la corespondentul nostru).

„În curtea gospodăriei de stat Răteşti s-a făcut liniște. După indicațiile date de tovarășul Mircea Ceaușescu, directorul gospodăriei, tinerii care au venit din oraș să ajute gospodăria, au început munca în grădina de zarzavat.

La începutul lucrului se credea că toți vor termina odată rîndurile. Dar cu timpul, utemiștii Gheorghe Anton, Ion Stanca și utemistele Aurelia Georgescu, Constanța Manolache, Elena Anghel de la „Textila 11 Iunie" din Pitești au luat-o înaintea celorlalți și pînă la plecare nimeni nu i-a mai putut întrece.

A doua zi, tovarășul Ceaușescu comunica prin telefon la comitetul regional U. T. M.: „Numai în 6 ore de lucru, cei 55 tineri de la „Textila 11 Iunie" au rărit două hectare cu morcovi, au plivit altele două și au prășit trei hectare cartofi. Despre tinerii care au venit să ne ajute nu avem de spus decît cuvinte de laudă".

Vești asemănătoare s-au primit și de la celelalte gospodării de stat din regiune. Cei peste 1.126 tineri mobilizați de organizațiile U. T. M. pentru ajutorarea gospodăriilor agricole de stat la lucrările de vară își fac datoria din plin.

Aria tineretului

GALAȚI (de la corespondentul nostru).

Utemiștii din comuna Corni, raionul Bujor, au urmărit cu atenție desfășurarea lucrărilor celui de al II-lea Congres al U.T.M. Documentele elaborate de congres au constituit pentru ei un nou imbold în muncă. După ce au citit Rezoluția Congresului, într-o adunare generală, membrii organizației de bază U.T.M. au hotărît să ia sub patronaj una din ariile de treier din comună. A doua zi, tinerii în frunte cu utemistul s-au îndreptat spre marginea satului, la locul stabilit pentru arie. Ei au amenajat drumul pînă la arie, astupînd toate gropile, apoi au început lucrările de amenajare a ariei.

Aria tineretului din comuna Corni va fi o arie model, deservită în majoritate de tineri. Tinerii Fănică Țicu și Enache Turturică au fost numiți responsabili de batoză și de arie, iar Costică Bradea a fost numit responsabilul pichetului de incendiu.

De cîteva zile, în comuna Corni a început secerișul orzului și al griului. Aria tineretului este gata pentru treieriș.

La nivelul muncii din schimbul de zi

CLUJ (de la corespondentul nostru). — La fabrica de ciment „Victoria Socialistă" din Turda se convoacă o ședință obișnuită de producție. Scopul ei era bine definit: stabilirea unor măsuri practice pentru ridicarea nivelului schimbului de noapte la nivelul schimbului de zi.

Toți participanții la ședință doreau acest lucru însă unora li se mai citea pe față o umbră de îndoială în legătură cu posibilitatea realizării acestui lucru.

— Sîntem noi fruntași pe ramură — spuneau ei — dar nu poți realiza noaptea ceea ce realizezi ziua.

Cei mai mulți însă nu au fost de această părere. Gîndindu-se mai bine, analizînd posibilitățile existente în fabrică, au ajuns la concluzia că se poate întreprinde ceva.

Utemistul Petran Zoltan dorea să-și spună și el părerea. Se consultă mai mult din ochi cu băieții din echipa lui și se hotărî:

— Știu ce-mi poate echipa. Nu-i ușor, dar noi ne angajăm să facem acest lucru, aceasta e o cinste pusă în fața tineretului de documentele Congresului U.T.M.

Membrii echipei i-au aprobat angajamentul. „Însă să vedem cum îl realizăm", spuneau ei.

După prima tură de noapte echipa lui Zoltan a obținut 40 tone ciment peste plan. A fost o realizare frumoasă, dar încă nu era la nivelul schimbului de zi. La terminarea turei s-a convocat o consfătuire a echipei. Ea n-a durat mult. S-au discutat deficiențele avute în prima tură, s-au stabilit căile de îndreptare a lor.

În turele următoare au mai intervenit unele deficiențe neprevăzute, dar ele au fost remediate pe loc.

Rezultatul? Echipa lui Zoltan a dat 50 tone ciment peste plan, cu 6 tone mai mult decît cea mai bună echipă din schimbul de zi, echipa lui Eremia Docza.

Acesta va fi oare nivelul cel mai înalt la care poate ajunge echipa lui Zoltan?

La aceasta, desigur, ne vor putea răspunde numai muncitorii, faptele lor. Și nu ne îndoim că răspunsul va fi îmbucurător.

La combinatul forestier din Fălticeni

SUCEAVA (de la corespondentul nostru). — Utemiștii din Combinatul forestier „A cincea aniversare a R.P.R." din Fălticeni au citit cu mult interes Documentele celui de al II-lea Congres al U.T.M. și au tras din ele învățăminte. Ei au văzut că multe lipsuri arătate în Raportul de activitate al C.C. al U.T.M. sînt și la ei în combinat. Mulți tineri nu sînt antrenați în întrecerea socialistă și nu muncesc organizați în brigăzi de producție, deși există condiții pentru aceasta. Postul utemist de control există doar pe hîrtie.

Comitetul organizației de bază U.T.M. al combinatului a ascultat părerile și propunerile multor tineri. Cu sprijinul organizației de partid a trecut apoi la aplicarea în viață a învățămintelor reieșite din documentele Congresului. Zilele acestea s-au înființat în fiecare secție posturi utemiste de control. S-au luat măsuri de a se ține consfătuiri cu cele 14 brigăzi de tineret pentru a li îmbunătăți activitatea lor. De asemenea pe baza unui studiu amănunțit s-a stabilit crearea a încă 6 brigăzi de tineret în secția mecanică, sala de gatere, fabrica de lăzi și în cea de butoaie.

Pentru ca tineretul să-și poată ridica calificarea profesională organizația U.T.M. a mobilizat 50 de tineri care s-au înscris la cursul de calificare deschis de curînd. Tot pentru ridicarea calificării tinerilor muncitori forestieri se vor ține o serie de conferințe tehnice. Tovarășul inginer Gavril Mirlă pregătește acum conferința „Prețul de cost și căile reducerii lui în întreprinderea noastră", pe care o va expune zilele acestea.

Pe lîngă preocuparea pentru îmbunătățirea muncii de producție, organizația U.T.M. și-a propus să întreprindă acțiuni de organizare a locului de muncă după exemplul tinerilor de la uzinele „Tudor Vladimirescu" din București.

La Combinatul forestier din Fălticeni aplicarea în viață a învățămintelor reieșite din documentele celui de al II-lea Congres al U.T.M. este împletită cu întîmpinarea festivalului tineretului care va avea loc în curînd în regiunea Suceava.

Rezultatele obținute în acțiunea patriotică de colectare și expediere a metalelor vechi

— De la Biroul C. C. al U. T. M. —

Biroul C.C. al U.T.M. analizînd rezultatele obținute de organizația noastră în acțiunea de colectare și expediere a metalelor vechi constată:

În perioada 1 ianuarie—1 iunie 1956, în cinstea celui de al II-lea Congres al U.T.M. organizațiile U.T.M. și pionieri au colectat o cantitate de 16.893 tone fier vechi din care s-au expediat centrelor siderurgice prin I.C.M. și cooperativele sătești cantitatea de 7.193 tone iar restul a fost predat întreprinderilor pentru îndeplinirea planului de colectare a fierului vechi.

Mari cantități de fier vechi au fost colectate de tinerii și pionierii din orașul București care au reușit ca în cinstea Congresului U.T.M. să trimită oțelăriilor peste 5.400 tone fier.

Apreciind rezultatele întrecerii pe țară în această acțiune patriotică, Biroul C.C. al U.T.M. stabilește:

1. Dintre organizațiile regionale U.T.M. primul loc a fost ocupat de organizația regională București (prim secretar tov. Manciuc Ion). Al doilea loc a fost ocupat de organizațiile regionale Timișoara (prim secretar tov. Micota Gheorghe) și organizația regională Cluj (prim secretar tov. Arnideanu Liviu). Al treilea loc a fost ocupat de organizația regională Stalin (prim secretar tov. Vereș Niculae) și organizația regională Iași (secretar regional tov. Azoiței Vasile).

2. Dintre organizațiile raionale U.T.M. primul loc a fost ocupat de organizația raională „Gheorghe Gheorghiu-Dej" din Capitală (prim secretar tov. Popescu Dumitru) și de Comitetul Orășenesc de subordonare raională Reșița (prim secretar tov. Klot Aloisk). Al doilea loc a fost ocupat de organizația raională Titu, regiunea București, (prim secretar tov. Sandor Tudor) și de organizația raională U.T.M. Zalău, regiunea Cluj (prim secretar tov. Nicola Alexandru). Al treilea loc a fost ocupat de organizația raională U.T.M. Negru Vodă, regiunea Constanța (prim secretar tov. Constantin Nicolae) și de organizația raională U.T.M. Tîrgu-Ocna, regiunea Bacău (prim secretar tov. Pintilie Ion).

3. Dintre organizațiile de bază U.T.M. pe primele locuri se situează organizațiile: „Combinatul Metalurgic Reșița" — regiunea Timișoara, „Steagul Roșu" — regiunea Stalin, organizația U.T.M din comuna Corbii-Mari, regiunea București, organizația U.T.M. Schela Moreni, regiunea Ploești, organizația U.T.M. de la Atelierele C.F.R. Grivița Roșie din Capitală. Locul doi a fost ocupat de organizațiile: organizația U.T.M. de la Combinatul Siderurgic Hunedoara, regiunea Hunedoara, G.A.S. Măureni, raionul Gătaia, regiunea Timișoara, organizația U.T.M. de la uzinele de tractoare, regiunea Stalin, Baza 1 Teleajen, regiunea Ploești, organizația U.T.M. din comuna Cosmești, raionul Tecuci, regiunea Galați, organizația U.T.M. de la G.A.S. Dealul Ocnei, raionul Sibiu, regiunea Stalin, iar pe locul trei organizația U.T.M. Atelierele C. F. R. Simeria, organizația S.M.T. Timpeni, regiunea Pitești, organizația U.T.M. de la uzinele Metrom, regiunea Stalin, organizația U.T.M. de la G.A.S. Birzești, regiunea Iași, organizația U.T.M. din comuna Hemeiuși, regiunea Bacău.

4. Primul loc între organizațiile de pionieri a fost ocupat de unitatea de la Școala Germană nr. 5 din Mediaș, regiunea Stalin, și unitatea de pionieri din comuna Dornești, raionul Rădăuți, regiunea Suceava. Al doilea loc a fost ocupat de unitatea de pionieri din școala de 7 ani nr. 5 orașul Turda, regiunea Cluj, și unitatea de pionieri din comuna Răcășdia, raionul Oravița, regiunea Timișoara. Al treilea loc a fost ocupat de unitatea de pionieri din comuna Găujani, regiunea București, și unitatea de pionieri din comuna Tufeni, raionul Potcoava, regiunea Pitești.

Biroul C.C. al U.T.M. evidențiază de asemenea munca și rezultatele frumoase obținute de organizațiile regionale U.T.M. organizația regională U.T.M. Ploești, organizația regională U.T.M. Hunedoara, organizația regională U.T.M. Bacău și organizațiile raionale U.T.M. „Grivița Roșie" din Capitală, organizația raională U.T.M. Tecuci, regiunea Galați, organizația raională U. T. M. Cîmpulung, regiunea Pitești, organizația raională U.T.M. Alba-Iulia, regiunea Hunedoara, a organizației orășenești U.T.M. Craiova, regiunea Craiova, și a organizațiilor U.T.M.: U.I.L. Stîlpeni, regiunea Pitești, organizația U.T.M. Steaua Roșie din Capitală, organizația U.T.M. Atelierele C.F.R. Pașcani, G.A.C. Plopeni, regiunea Constanța, organizația U.T.M. Electroputere, regiunea Craiova, S.M.T. Segarcea, regiunea Craiova, organizația U.T.M. a școlii profesionale nr. 4 energie electrică din Capitală și organizația U.T.M. a școlii profesionale a Combinatului Metalurgic Reșița, regiunea Timișoara.

Biroul C.C. al U.T.M. hotărăște stimularea cu materiale culturale și sportive a organelor și organizațiilor U.T.M., a unităților de pionieri a utemiștilor și pionierilor care s-au evidențiat în acțiunea de colectare și expediere a metalelor vechi.

Se constată însă că sînt unele comitete regionale U.T.M. ca: regiunea Autonomă Maghiară (prim secretar tov. Ambruș Gheorghe), Baia Mare (prim secretar tov. Meghezsol Francisc), Oradea (prim secretar tov. Fodor Alexandru), care nu au îndrumat în suficientă măsură organizațiile U.T.M. și organizațiile de pionieri, tineretul și pionierii în această acțiune, obținînd rezultate slabe, sub posibilitățile lor reale.

În unele locuri organele și organizațiile U.T.M. nu au considerat această acțiune ca o problemă permanentă, nu au mobilizat suficient tinerii și pionierii la colectarea fierului vechi și nu au organizat temeinic această muncă.

Biroul C.C. al U.T.M. cheamă pe toți tinerii, utemiștii și pionierii, toate organizațiile și organele U.T.M. să-și sporească aportul în munca de colectare și expediere a fierului vechi, contribuind astfel la dezvoltarea industriei noastre siderurgice pentru înfăptuirea celui de al doilea plan cincinal, pentru înflorirea scumpei noastre patrii.

BIROUL C.C. AL U.T.M.

Zile de vară în tabără

Între dealurile ce adăpostesc în curbătura lor Cîmpulungul Muscel se află tabăra de pionieri și școlari a C.P.C.S. Aci, în regiunea aceasta neasemuit de pitorească, peste 200 de copii sănătoși și veseli petrec clipe minunate, rîd și se joacă în aerul tare și curat, mîngîiați de soarele fierbinte. Și iată că într-una din aceste zile, micii, dar îndrăzneții copii, au pornit într-o „mare călătorie de explorare" a dealului Mățău din apropiere. „Expediția" a fost pregătită temeinic de specialiștii grupului de cartografi condus de profesorul St. Anghelescu. Ținta a fost: pentru băieți — atingerea cotei 1017 m. și explorarea ținuturilor „necunoscute" din jur, a curiozităților terenurilor și a obiceiurilor... „băștinașilor"; pentru fete culegerea florilor în vestita poiană a margaretelor și împletirea unor coronițe. Pregătirile sînt gata și iată-i la drum.

În frunte au pornit în recunoaștere cercetașii. Ei au trasat drumul, au lăsat pe parcurs indicatoare, semne... Pe urmele lor „exploratorii" cu cravate roșii la gît, împărțiți pe grupe, au început călătoria.

Grupa condusă de instructorul superior de pionieri Petre Diaconu s-a oprit la un copac ce avea pe el un semn: o săgeată cu vîrful în jos. Taina a fost repede dezlegată. Înseamnă că la rădăcina copacului se află un indiciu precis. Hîrlețele sînt puse la lucru și într-adevăr ei dau peste o scrisoare.

Apoi, după ce pionierii Constanța Militaru, Valentin Petrescu și ceilalți au stabilit unghiul de marș, au pornit din nou către ținta finală a călătoriei: cota 1017 m. (fotografia nr. 1).

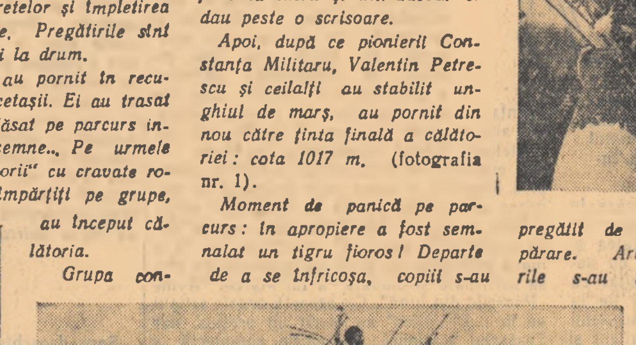
Moment de panică pe parcurs: în apropiere a fost semnalat un tigru fioros! Departe de a se înfricoșa, copiii s-au pregătit de apărare. Arcurile s-au întins în vînt, (fotografia 2) *tolbele s-au golit de săgeți. Văzduhul vîjîie de mulțimea săgeților pornite din arcurile „exploratorilor". „Tigrul" (făcut din carton) cade răpus de zeci de vîrfuri ascuțite. Săgeata lui Gheorghe Rădulescu se pare că i-a străpuns chiar inima. Din nou la drum. Cu strigăte de bucurie, băieții salută vîrful dealului. În timp ce ei admiră cu privirile cercetătoare împrejurimile pitorești și stabilesc înălțimea cotei* (fotografia nr. 3), *fetele s-au adunat în poiana margaretelor, unde s-au prins într-o horă pionierească. Norbert Copperman, Mihaela Trăisteanu și Elisabeta Ghirețchi au împletit o cunună de margarete pe care o oferă în dar instructoarei lor iubite, Valeria Cicu,* (fotografia nr. 4).

...Tîrziu, soarele a scăpătat spre amurg. Pe cărările dealului, grupuri de pionieri coboară cîntînd spre tabără. Încă o zi din minunatul șirag al zilelor de tabără se încheie plăcut, vesel, rămînînd în mintea copiilor ca o neștearsă amintire.

1

2

3

4

Fotoreporteri G. PETRE și D. F. DUMITRU

LITERATURĂ-ARTĂ

REMBRANDT *Autoportret*

350 de ani de la nașterea lui Rembrandt

Neasemuitul poet al luminii

Ion Frunzetti

Nu există pictor care să fi stîrnit, în întreaga istorie a artelor europene, mai numeroase și mai felurite comentarii decît Rembrandt. Cunoscut de marele public sub acest nume, cu care obișnuia să-și semneze operele, dar care este de fapt numele său de botez, Rembrandt Harmenszoon van Rijn (sau van Rhijn), era fiul unui morar din Leida. În acest oraș olandez s-a născut, la 15 iulie 1606 și în vechea lui universitate a studiat, începînd din 1620, dedicîndu-se literelor, filozofiei și filologiei și însușindu-și o bogată cultură umanistă. De timpuriu l-a atras pictura, așa că pe la 1623, după ce luase lecții cu doi sau trei pictori mărunți dintre „celebritățile" locale, tînărul fiu al lui Harmens van Rijn era socotit un artist precoce, de mare viitor. În anul 1627, Rembrandt studiază la Amsterdam în atelierul lui Pieter Lastman, proaspăt întors de la Roma, apoi cu Iacob Pynas, pentru puțină vreme însă Geniul său se dezvoltă cu iuteală și, între 1628 și 1630, întors la Leida (unde va lucra fără profesor, dar în tovărășia unui om de aceeași vîrstă, Jan Lievens), Rembrandt va primi în curînd în atelierul lui elevi, printre care Gerhardt Dow, deși doar șapte ani de vîrstă îl despărțeau pe tînărul maestru de acest cel mai important elev al său.

Încă din această primă perioadă a activității sale, Rembrandt ne apare pe deplin format. În lucrări ca „Hristos gonind negustorii din templu" (aflată la Moscova) Marca lui sensibilitate și întreg dramatismul ce l-a făcut să fie socotit ca un echivalent al lui Beethoven în pictură, sînt prezente dintru început în lucrările sale de tinerețe, cu toate că experiențele sale plastice, pe linia formulării propriu zise a mijloacelor, merg încă în mai multe direcții.

După moartea tatălui său, pe Rembrandt nu-l mai leagă nimic de Leida și se stabilește în Amsterdam, în 1631. Tînăr, în plină dezvoltare a forțelor sale creatoare, considerat ca un maestru, acest pictor excepțional cunoaște la început răsfățul succeselor ce se țin lanț. Printr-un prieten, negustor de artă, la care și locuiește, el pătrunde în casele bogate ale marii burghezii a Amsterdamului, unde execută portrete și-și plasează peisajele și compozițiile. O rudă a acestui prieten, Saskia van Uylenburgh, îi devine soție în 1634 și tînăra pereche își trăiește primii ani de căsnicie în belșug și petreceri, amenajîndu-și un interior bogat și cheltuind sume imense pentru a-și achiziționa, de la licitațiile publice obiecte de lux, — medalii, covoare și stofe orientale, arme, busturi antice și alte obiecte de artă veche și nouă — care alimentau gustul înnăscut pentru frumos, somptuar și fantastic al acestui artist. Cînd casa închiriată în Nieuwe Doelenstraat n-a mai fost încăpătoare, cuplul van Rijn și-a cumpărat un palat în Joden Breestraat, chiar lîngă cartierul evreesc al Amsterdamului, plătind o sumă imensă la început și obligîndu-se să verse ratele periodic, cîțiva ani. Este perioada cînd Rembrandt creează cîteva din cele mai semnificative capodopere: „Sacrificiul lui Abraham" (1633) și „Danae" (1636) aflate la Leningrad, „Orbirea lui Samson" (1636) la Franckfurt, „Nunta lui Samson" (1638) la Dresda, cu portretul mamei sale din 1639, un an înainte de moartea acesteia, se încheie perioada fericită a vieții artistului.

Dintre numeroasele sale autoportrete — căci pictorul s-a studiat necontenit, cu ardoarea omului însetat să se cunoască pe sine la fel ca și lumea înconjurătoare — în cel aflat la Londra, datînd din anul 1641, începe să se vadă, în colțul gurii, amărăciunea ce va spori an de an în sufletul acestui mare îndrăgostit de viață. Paralel cu pictura, artistul caută mijloace noi de expresie și în gravură, în acvaforte. Celebra „Handerdguldenprent" (Stampa de 100 de gulden), reprezentînd pe Hristos printre bolnavi și necăjiți, este din aceeași perioadă. O criză lăuntrică, determinată și de starea sănătății Saskiei, pe care o adora, dar și de problema de ordin social a libertății de gîndire (Rembrandt aparținea sectei menonite și-și punea, ca orice protestant, problemele grave ale împăcării vieții de toate zilele cu exigențele biblice în societatea întemeiată pe puterea banului) începe să aibă din ce în ce mai puternică rezonanță atît în tematica picturii lui Rembrandt, cît și în modalitățile de expresie. Așa zisul „Rond de noapte", portret colectiv al gărzii civice din Amsterdam, este de asemenea opera acestei perioade, în care maestrul răstoarnă convențiile tradiționale ale genurilor acceptate de toți pictorii vremii. Portretele Saskiei se îndesesc: este parcă o încercare tragică a maestrului de a-și fixa chipul femeii iubite, pentru cînd nu va mai fi. Moartea soției în iunie 1642 îi lasă un singur fiu în viață, pe Titus, de nouă luni și o durere de nebiruit în inimă. „Jonatan consolîndu-l pe David", splendida compoziție aflată la muzeul Ermitajului din Leningrad, ca și „Pogorîrea de pe cruce" de la National Gallery din Londra, cu atmosfera dramatică, amenințătoare, sînt rezultatele acestei crize sufletești, care, departe de a-l smulge pe pictor din fața șevaletului, se rezolvă prin excese nebunești de muncă.

Prietenia cu Jan Six, primarul Amsterdamului, în casa căruia pictorul petrece la țară un timp, reconfortîndu-și moralul prin schimbarea decorului, îi va fi de mare folos. Pe Six și pe membrii familiei sale, îi portretizează Rembrandt în repetate rînduri. O perioadă de griji și de necazuri urmează morții Saskiei. Incepînd din 1650, societatea burgheză îl ocolește pe maestru, din pricina legăturii lui cu servitoarea casei, buna și blajina Hendrickje Stoffels, o a doua mamă pentru micul Titus și o îngrijitoare ideală a pictorului care începe să îmbătrînească prematur. Neputîndu-și echilibra bugetul, legile nemiloase ale finanței burgheze îl proclamă în 1659 rău-platnic și lucrurile i se vînd la mezat de către creditorii săi ce nu se consideră totuși pe deplin satisfăcuți. Ruinat, Rembrandt n-ar mai fi putut lucra dacă spiritul practic al Hendrickjei Stoffels n-ar fi găsit, în tovărășie cu Titus, mijlocul de a organiza vînzarea tablourilor și gravurilor pe care le crea artistul, asigurîndu-i astfel un venit. Autoportretele din perioada aceasta ni-l înfățișează pe Rembrandt ca pe un filozof care a înțeles multe din tainele vieții și din mecanismul comportamentului uman. Poate afinitatea aceasta cu învinșii vieții să-l fi apropiat pe Rembrandt pînă într-atîta de figurile patriarhilor bătrîni ai ghetto-ului din Amsterdam, unde își găsește adăpost în momentul cînd cartierele bogate îl reneagă și-l prigonesc. Doi mecenați italieni, conștienți de valoarea lui Rembrandt — marchizul Antonio Ruffo și cardinalul Leopoldo de'Medici — îi vin într-o oarecare măsură în ajutor în acești ani, comandîndu-i unele opere sau achiziționîndu-i altele din cele terminate, la prețuri însă nu prea strălucite.

Faima lui Rembrandt în străinătate e la fel de mare ca și mizeria lui. Avînd nevoie să orneze palatul municipal cu o operă care să celebreze revolta națională a Țărilor de Jos împotriva dominației străine, primăria Amsterdamului îi comandă lui Rembrandt, deși Jan Six îl părăsise, un tablou imens, de 26 metri pătrați, compoziția despre Claudius, capul răscoalei batave împotriva romanilor (astăzi aflată în muzeul din Stockholm). După terminarea acestei opere, i se cere pictorului să refacă unele părți, dar nici refăcut tabloul nu e pe gustul comanditarilor, și comanda se dă altcuiva, Rembrandt urmînd să-și ducă zilele de azi pe mîine. Doliile succesive (în 1662, Hendrickje, în 1668 Titus, în 1669 fiica lui și a Hendrickjei, Cornelia, de 15 ani) îl fac pe Rembrandt un adevărat Iov. Rănile sufletului său și umilințele sărăciei, acest geniu și le alină de-opotrivă pictînd. Peste două mii cinci sute de opere, dintre care cam 800 de picturi în ulei și restul desene și gravuri în apă tare, au rămas lumii de pe urma acestui neasemuit poet al luminii despre care s-a spus că pictează drama omului în luptă cu întunericul din jurul său, drama conștiinței în luptă cu inerția materiei moarte, pe care caută să și-o supună.

Rembrandtienele contraste de umbră și lumină — pe care le-au imitat de atunci atîția pictori și care se regăsesc și într-o fază a lui N. Grigorescu al nostru — nu sînt altceva decît mijloace de a da viață emoției omenești a pictorului care urmărea pe suprafața fiecărui obiect modificările aduse de atmosfera vie, divers luminată, ce-l înconjoară. Ca un clei negru, umbra caută să cîștige cît mai mult teren asupra obiectelor. Fiecare părticică vizibilă din ele, smulsă beznei învăluitoare, este un triumf al omului, o victorie a conștiinței care aduce lumină în lume, asupra forțelor inconștiente, opresive și amenințătoare ale societății nedrepte în care trăia artistul.

La muzeul de Artă al R.P.R., în galeria artei universale, se află 3 lucrări în ulei de Rembrandt, din faze diferite. Scena cu David tăind poala mantalei lui Saul în peșteră, descoperită de curînd de acad. prof. G. Oprescu și identificată de el drept un Rembrandt (semnată R.V.R.) este din 1636, cum dovedește chipul lui David sub care pictorul s-a autoportretizat. Portretul de femeie este de la 1646 Compoziția mare cu Haman cerînd iertare Esteherei, în prezența lui Assuerus, piesă celebră, este dintr-o epocă ulterioară, probabil făcînd parte dintr-o lucrare mai mare, contemporană cu „răscoala batavă". O altă compoziție aflată în țară a ars cu prilejul incendiului palatului Foișor, la Sinaia.

Hotărîrea Consiliului mondial al păcii de a cinsti memoria acestui incomparabil artist, cu prilejul împlinirii a 350 de ani de la moartea sa, este pe linia promovării cunoașterii marilor valori culturale ale umanității, pe linia popularizării în mase a figurilor mărețe ale artei din trecutul omenirii.

Dimos Rendis

Truda

Tot ce-ntîlnesc în calea mea, adun:
Doi ochi albaștri, o uzină-naltă,
Un vas cu flori, o creangă de alun,
O marmură de Paros de sub daltă,

Un zîmbet luminos, ori un suspin,
Culorile amurgului în geamuri,
Și smoală string, și trandafir, și spin,
Ciocane, stele, bice, frunze, ramuri...

Împăturez cîmpia ca pe-o coală,
Înfășur rîul tulbure, aleg
Lumini din aurora boreală,
Și trestie din India culeg.

Le scot apoi din buzunar, pe rînd,
(Ca vrăjitorul lui Chamisso). — Toate,
Pe masa mea de lucru, așteptînd,
Întregi ori sparte — stau aliniate.

Le pun ca alchimistul în mojar...
Cu flăcări și vopsele-ncepe chinul:
Transform în cîntec zîmbetul — și iar
În fulger de revoltă schimb suspinul.

Pocnesc din bici la fiecare pas.
De e nevoie pun negreală-n smoală.
Mai rup un spin aici, dincolo-l las,
Arunc în rîu o leacă de sineală.

Cîmpii și țărmuri pe hîrtia mea,
Și oameni, nouri, valuri se comprimă...
. . . .
Ce multă muncă, vai, ce trudă grea,
Să scoți din toate un gînd măcar, o rimă!

În romînește
de H. GRAMESCU

Pe scena Teatrului de stat din Baia Mare a avut loc de curînd premiera spectacolului cu piesa „Dragoste tîrzie" de A. N. Ostrovski, în regia lui Petre Meglei.

Fotografiile noastre surprind două scene din acest spectacol. În prima o puteți vedea pe artista Lavinia Teculescu (în rolul Ludmilei), alături de Ion Siminie (Dormedont). Cea de a doua fotografie o reprezintă pe Lulu Savu (Lebedkina) împreună cu Ion Anghelescu-Moreni (în rolul lui Nikolai).

Doina Sălăjan

Cîntec pentru măturătorii de stradă...

De cîteva nopți urmăresc măturătorii de stradă...
Sub lună, ce ciudată paradă!
Măturile ca niște ființe bizare
Mîngîie albele trotuare.
Și ca un cîntec de leagăn foșnetul lor
Trece prin sufletul meu, tulburător.
De ce m-ați îndemnat să plec departe?
De eroi nici o distanță nu mă desparte.
Numai de-aș putea înscrie-n povești
Farmecul acestor eroi modești.
Măturile ca niște ființe bizare
Mîngîie albele trotuare.
Și rămîn străzile curate, lucioase.
Ca niște panglici mari de mătase.
Numai florile din plopi și salcîmi
În urma măturilor grele, rămîn
Ca o ninsoare pe caldarîm.
Cine ar putea să știe
Dacă asta nu e poezie?
Dacă munca asta modestă, de noapte,
Nu-i mai curată decît calea de lapte?
Și dacă n-ar putea să ne-nvețe
Cîte ceva din frumusețe?
Mă aplec cu liniște peste foi de zăpadă:
Nu sînt singură în noaptea tăcută.
Afară sînt măturătorii de stradă
Și cîntecul meu îi salută.

După întoarcerea de la Paris a Teatrului Național „I. L. Caragiale"

UN TURNEU RODNIC

Moni Ghelerter
artist emerit al R.P.R.

Nu mi-e de loc ușor — nici chiar acum, la cîtva timp după întoarcerea noastră în țară — să pun în ordine bogăția impresiilor și amintirilor adunate la Festivalul internațional de artă dramatică de la Paris. Inevitabil, aceasta se va răsfrînge și asupra rîndurilor de față, care pot oferi numai unele spicuiri din toate cele văzute și trăite acolo.

In primele zile după sosirea la Paris, grija noastră exclusivă a fost punerea la punct a ultimelor amănunte și definitivarea spectacolelor. Vă închipuiți, desigur, atmosfera febrilă a repetiției finale, făcute chiar în ziua spectacolului pe scena marelui Teatru „Sarah Bernhardt", ale cărui 1.300 de locuri erau deocamdată goale. Dar noi ne și vedeam la examen în fața publicului, presimțeam freamătul spectatorilor, așteptam cu o neliniște și nerăbdare lesne de înțeles, felul cum vor reacționa cei din sală la primele replici schimbate între interpreți. Nu vom uita solicitudinea permanentă a organizatorilor festivalului, sprijinul însuflețit și competent primit de la tehnicienii Teatrului „Sarah Bernhardt", care ne-au ușurat aceste momente de emoție și încordare.

Ține de specificul artei noastre ca să primim spontan, imediat „nota" pentru creația noastră, încă înainte de a auzi formulate aprecieri. Așa s-au petrecut lucrurile și cu reprezentațiile date la Paris. Rîsetele care veneau ca un răspuns din sală la replicile scînteietoare, pline de vervă satirică ale „Scrisorii pierdute" sau „Ultimei ore", aplauzele repetate la scenă deschisă, care s-au transformat în nesfîrșite ovații la terminarea spectacolului, felicitările primite de la nenumărații spectatori care invadaseră culisele și i-au așteptat apoi pe artiști la ieșire, au anticipat cronicile dramatice unanim elogioase Din relatările corespondenților trimiși la Paris ați putut afla desigur ecoul favorabil de care s-au bucurat spectacolele noastre în presa franceză. Chiar titlurile unora din articolele apărute în aceste zile mi se par grăitoare pentru aprecierile pozitive ale criticii dramatice. **„O scrisoare pierdută"... dar o seară cîștigată de Teatrul Național din București** — și-a intitulat G. Joly cronica apărută în ziarul „L'Aurore". Iar Marcelle Capron, scriind în ziarul „Le Combat" un al doilea articol despre teatrul nostru, după spectacolul cu „Ultima oră", îi punea ca titlu: **„Teatrul Național din București, revelația Festivalului de la Paris".** De altfel, merită precizat că pînă și cel mai temut cronicar dramatic parizian — Jean-Jacques Gautier de la „Le Figaro" — n-a avut decît cuvinte de laudă pentru piesele prezentate și pentru arta noastră interpretativă.

Mare manifestare teatrală internațională, care a reunit la Paris formații de teatru din numeroase țări, festivalul a prilejuit o prețioasă afirmare a artei spectacolului din țara noastră, aproape de loc cunoscută pînă acum în Occident. André Paul Antoine, mărturisește în „L'Information" plăcerea de a semnala „o trupă dramatică de prim ordin, probabil una din cele mai bune din Europa, una din cele mai complecte la ora actuală — cea a Teatrului Național din București". Ambele noastre spectacole, finisate cu grijă și cuprinzînd în distribuție și chiar în figurație fruntași ai scenei noastre, au dovedit că Teatrul Național „I. L. Caragiale" dispune de o excelentă echipă de comedieni.

Festivalul a însemnat și o bună ocazie de popularizare a dramaturgiei romînești. „O scrisoare pierdută" — cunoscută unei părți a publicului francez din toamna trecută, cînd a fost jucată de un grup de artiști tineri și inimoși pe scena mică a Teatrului „de Poche" — a putut să apară acum într-o nouă lumină. „Ultima oră" a dezvăluit o altă operă reprezentativă a dramaturgiei noastre, de astă dată din trecutul apropiat. Succesul de care s-a bucurat spumoasa comedie a lui Mihail Sebastian este mărturisit și de faptul că teatrul parizian Gramont a inclus-o în repertoriul viitoarei stagiuni, rolul profesorului Andronic urmînd să fie interpretat de renumitul actor Fernand Ledoux.

Odată depășite emoțiile spectacolelor cu care ne-am înfățișat publicului și oamenilor

Niki Atanasiu-Ion Finteșteanu - Costache Antoniu-Radu Beligan-Marcela Rusu în „Ultima oră", văzuți de caricaturistul francez BILL. (Desen apărut în L'Information

de cultură franceză, ne-am putut bucura în voie de tot ceea ce e în stare să ofere un oraș minunat ca Parisul, cu intensitatea și varietatea neînchipuită a vieții sale, cu neprețuitele lui valori de artă. Am vizitat cu toții laolaltă sau în grupuri Palatul de la Versailles, comorile de artă ale Muzeului Louvre, o expoziție a primitivilor italieni și Muzeul Rodin, în al cărui parc era tocmai deschisă o expoziție internațională de sculptură contemporană. Bineînțeles că atenția noastră s-a îndreptat în primul rînd spre spectacolele teatrale, căutînd să nu ne irosim nici o seară liberă. Ne-a părut rău că în aceste zile lipseau din Paris și trupa lui Jean Vilar de la Teatrul Național Popular și cea a nu mai puțin cunoscutului artist Jean Louis Barrault. În schimb, am putut vedea la Comedia Franceza cîteva excelente spectacole clasice, printre cele mai bune văzute la Paris. Le Cid (în care l-am aplaudat pe compatriotul nostru Yonnel) și „Cinna" de Corneille și, mai ales, două impresionante spectacole Molière: „Femeile savante" și „Burghezul gentilom". Acestea din urmă, puse în scenă cu măiestrie și spirit inovator de către Jean Meyer, ne-au dat prilejul să admirăm impresionanta creație a lui Louis Seigner — care, disprețuind șarja ieftină, a realizat în „Burghezul gentilom" un M Jourdain viu, sincer, emoționant — și jocul inteligent, vădind o autentică trăire a personajelor, al principalilor interpreți din „Femeile savante": Lise Delamare, Hélène Perdrière, Jean Debucourt. Nu pot să nu amintesc și decorurile și costumele de un rafinat gust artistic, semnate de Suzanne Lalique.

Într-una din ultimele seri petrecute la Paris, am asistat la un spectacol cu totul deosebit, dat în aer liber, cu prilejul aniversării a 500 de ani de la prima reprezentare a „Adevăratului mister al patimilor". În fața catedralei Notre-Dame, proiectată impunător pe cerul care prindea să se întunece, cîteva sute de actori și figuranți au reînviat unul din cele mai vechi texte dramatice din istoria literaturii franceze. M-au impresionat în mod special luminile și sonorizarea excelent puse la punct, care permiteau să fie urmărite fără dificultate diferite porțiuni ale fațadei catedralei, unde se petreceau pe rînd scenele spectacolului.

Numeroasele întîlniri pe care le-am avut cu oamenii de teatru din Franța în timpul cît am stat la Paris, s-au desfășurat sub semnul cordialității și simpatiei reciproce. Într-o pauză a spectacolului cu „Femeile savante" am fost primiți de interpreți în celebrele „foyer-uri" ale artiștilor Comediei Franceze, unde — pe pereții acoperiți cu tablouri înfățișînd figuri ilustre din trecutul acestui mare teatru am descoperit, nu fără emoție, și un medalion cu profilul în relief al Mariei Ventura, regretata noastră compatriotă care a repurtat mari succese pe prima scenă a Franței. Artiștii Comediei Franceze au ciocnit cu noi o cupă de șampanie și și-au exprimat dorința de a ne vizita țara. O manifestare similară a avut loc și la Operă; în pauza unui spectacol de balet am fost invitați la conducerea artistică a principalului teatru liric din Franța. Într-o atmosferă de plăcută prietenie am petrecut două ore și la Teatrul „de L'Atelier". Restul trupei aflat la Paris — care era informat de la colegii plecați în turneu prin Romînia și acum prin Bulgaria de primirea călduroasă făcută la București colectivului condus de André Barsacq — ne-a oferit o plăcută surpriză, invitîndu-ne la o masă prietenească, după un spectacol cu piesa spirituală și ciudată a lui Marcel Aymé „Păsările din lună". Cu această ocazie artiștii de la „L'Atelier" au oferit un prețios dar Teatrului Național: o ediție completă a pieselor lui Molière, tipărită în 1700.

S-au consolidat astfel legăturile de camaraderie începute în capitala țării noastre, în timpul vizitei artiștilor teatrului parizian.

Succesul dobîndit de colectivul Teatrului nostru Național la Festivalul de artă dramatică de la Paris ne încurajează să participăm în viitor și la alte asemenea competiții internaționale, mai ales că este vorba ca actualul festival să ia amploare, prin înființarea unui „teatru al națiunilor" la Paris Evident, o astfel de manifestare ar căpăta un anumit caracter de permanență, trupele teatrale care ar participa fiind puse în situația de a prezenta un număr mai mare de spectacole pentru marele public. În orice caz, teatrul romînesc va aduce și pe viitor contribuția sa la asemenea însemnate acțiuni de afirmare a artei teatrale din diferite țări, de cunoaștere reciprocă și de răspîndire largă a valorilor culturale ale omenirii.

ÎNCEPUT

S-a întîmplat ca prima plachetă de versuri a lui Nicolae Labiș să fie un poem pentru cei mici. El însuși la o vîrstă destul de fragedă („Puiul de cerb" a fost scris acum treipatru ani), poetul a încheiat astfel un fel de angajament pe care viitorul, credem, nu-l va dezminți: oricare vor fi principalele preocupări viitoare, să nu uite datoriile față de cei aflați la primele lor lecturi.

Povestea simplă a lui Cordun, băiatul care a găsit un pui de cerb sub un mesteacăn, se desfășoară pe patruzeci de pagini, într-un ritm viu. Educativ fără ostentație, poemul aduce lărgirea gamei de sentimente a eroului și, implicit, a micilor cititori. Puiul de cerb a fost ucis de un om care s-a pus în afara societății, un chiabur ajuns tîlhar de codru. Iar Cordun, băiețanul, conchide astfel asupra sporului său de experiență:

„Amintirea ta prin toamnă
Trece tristă pe sub geam
Și-mi aprinde-n suflet ura
Ura care n-o știam".

În țesătura poemului se găsesc și alte fire prețioase. Odată cu Cordun copiii vor îndrăgi fără îndoială puiul de cerb, zglobiu și gingaș, tăcut dar înțelegător prieten, și-i vor deplînge cu sinceritate sfîrșitul. Cordun se simte bine în mijlocul unei naturi frumoase și calme, înfățișată cu mijloace puține dar nu lipsite de plasticitate. Dragostea lui Cordun pentru prietenii sovietici, oaspeți ai școlii sale, se concretizează în supremul dar pe care este gata să-l facă — dăruirea puiului de cerb. (Comsomoliștii însă, înțelegînd situația, găsesc un refuz delicat: „Mîndru dar / vă mulțumim / Dar cam galeș ochii poartă... / Măi băieți, eu știți ce zic? / N-ar prea vrea să se despartă! / Vi-i prieten îndrăgit / Pădureanul pui hoinar. / Unde s-a mai pomenit / Pe-un prieten să-l faci dar? /".

În culori atrăgătoare este redată vacanța lui Cordun la stînă, sus printre brazii fremătători, acolo unde într-o anume împrejurare baltagul lui se dovedește a fi purtat de-o mînă de voinic.

Labiș înțelege să redea frumusețea vieții cotidiene cu o simplicitate care dovedește însușirea elementelor poeziei populare:

„Ziua îl mai rîd ciobanii
Că i-i largă buclucașa
Lui căciulă, și i-i largă
Și-negrită -n zăr cămașa.
Noaptea însă, lîngă focuri
Zic din fluiere într-una,
De tresaltă steaua-n ceruri
Și încremenește luna".

E păcat că anumite pasaje, considerate probabil de autor ca simple puncte de sprijin, rămîn mai uscate. Figura chiaburului Panaite, zugrăvită sumar, nu satisface credem curiozitatea micului lector, iar operația prinderii și imobilizării tîlharului, părînd a fi o simplă joacă de copii, nu mai justifică afirmațiile despre „hăituirea" lui îndelungată. De asemenea, sînt regretabile versurile elaborate în grabă, lipsite de armonie, cu atît mai mult, cu cît ele contrazic ansamblul.

Editura tineretului a făcut un bun serviciu cititorilor întregind poemul cu ilustrațiile lui V. Apostolaiu, sugestive și clare (minus cea de la pagina 17, la care pare-se, a survenit un accident de ordin poligrafic).

MIRCEA ANDREI

În librării

Spre deosebire de anii trecuți, în ultima vreme Editura tineretului a tipărit o seamă de volume ale unor tineri scriitori, dovedind astfel o grijă sporită față de creșterea și afirmarea tinerelor talente. De curînd, au apărut în librării cîteva volume de povestiri și reportaje despre zilele noastre, printre care „Nufăr alb scăldat în sînge" de Ștefan Gheorghiu, „Necazuri și bucurii" de Ion Băieșu, „Punct pe ordinea de zi" de Szabo Gyula, „Nu departe de castelul prințesei" de Camil Baciu etc... Trebuie remarcată de asemenea apariția — din păcate cu întîrziere — a „Almanahului tinerilor scriitori 1955", care întrunește semnăturile a peste 60 de tineri scriitori, cei mai mulți aflați la primele lor lucrări.

Prezența acestor cărți în librării este un fapt îmbucurător. Din păcate, pînă acuma ele n-au fost remarcate nici măcar la rubricile de bibliografie ale ziarelor și revistelor. Există pericolul — ținînd seama de situația din trecut — ca și pe mai departe aceste cărți aparținînd unor tineri, să fie trecute cu vederea de critica literară. Firește, unele dintre ele sînt mai izbutite, altele lasă de dorit. Ar fi nimerit ca critica literară să le supună unei judecăți obiective, care să ajute tinerilor scriitori în activitatea lor viitoare. Totodată, cuvîntul criticii literare ar fi de folos și editurii, în vederea unei munci mai susținute cu tinerii autori.

S. VLAD

Sala din bulevardul Magheru adăpostește zilele acestea o interesantă expoziție: „Republica Populară Mongolă — țară care construiește socialismul". Amenajată cu standuri ce oglindesc sugestiv uriașul salt al poporului mongol de la orînduirea feudală spre construcția socialistă, expoziția prezintă vizitatorilor o imagine vie a muncii creatoare din îndepărtata țară prietenă a poporului nostru.

In clișeu: un grup de vizitatori în expoziție.

Foto: AGERPRES

Tinerii din S.M.T. aplică o inițiativă născută în industrie

Lotul a pornit de la citirea ziarului... Tînărul Eugen Barhan, din brigada a XI-a de la S.M.T. Podu Iloaie, luase obiceiul ca în fiecare zi, după masa de prînz, să se retragă în club unde citea „Scînteia tineretului". Așa s-a făcut că într-o zi, în timpul reparațiilor, a citit un articol ce înfățișa pe larg inițiativa tinerilor de la uzinele „Tudor Vladimirescu" din Capitală.

— Ia ascultați aici băieți — s-a adresat Eugen Barhan tovarășilor lui din sectorul trei, care se aflau în club. Tinerii de la uzinele „Tudor Vladimirescu" din Capitală au luat inițiativa să-și organizeze locul de producție, să-l întrețină curat și să aibă o atitudine civilizată față de muncă.

Ilie Bordeianu, Constantin Mălinici și alți tineri au făcut cerc în jurul lui Eugen Barhan care se apucase să citească din nou articolul cu pricina.

— O fi bună inițiativa — își dădu cu părerea Pavel Pricop, dar ea nu poate fi aplicată decît în industrie. N-ai fi crezînd că și la noi putem face...

— La noi, la remizele batozelor — îi reteză scurt vorba tînărul Gheorghe Ciocoiu, mecanicul sectorului trei — piesele stau vraiște.

— Și e murdar — îl complectă Mircea Leonte.

— Iar pe Constantin Gurzun și Gheorghe Bariz ne-am învățat să-i vedem codași, fără a-i ajuta.

Din vorbă în vorbă, tinerii au scos la iveală toate lipsurile pe care le aveau în muncă.

— Să mergem la lucru — spuse Eugen Barhan. Lasă că mai discutăm noi.

Tinerii părăsiră clubul îngîndurați. Au ajuns la remiză. Și fără a le spune cineva ceva, toți s-au apucat să rînduiască piesele și materialele.

Mircea Leonte și Eugen Barhan adunaseră de pe jos cîteva scînduri ce zăceau alandala. Apoi se apucară să măture.

— Iar voi, tovarășe Bariz și tovarășe Gurzun — rupse tăcerea Gheorghe Ciocoiu — pînă cînd o să ne faceți greutăți în muncă? Ori ne ținem de treabă, ori...

Cei doi se simțeau vinovați și roșiră. Lipsurile lor nemotivate de la lucru, treaba făcută de mîntuială, fără tragere de inimă, era o pată neagră în activitatea întregului sector. In acele clipe în care tinerii din sectorul trei hotărîseră să facă o cotitură în muncă, Constantin Gurzun și Gheorghe Bariz s-au decis să-și schimbe atitudinea.

★

Au trecut cîteva zile. Tinerii din sectorul trei țineau în secret tot ceea ce-și propuseseră să facă. Vasile Gurzun, secretarul organizației de bază U.T.M., era de aceeași părere. Să se vadă mai întîi rezultatele.

Curînd sectorul trei a devenit de nerecunoscut. Seara, după terminarea lucrului, tinerii nu se mai grăbeau să plece. Sculele erau curățate cu grijă și adunate în trusa fiecărei brigăzi. A doua zi dimineața era o plăcere să începi lucrul. Peste tot curățenie. Piesele uzate, care trebuiau înlocuite, nu mai erau azvîrlite la întîmplare. Se luase în comun hotărîrea ca magazia să nu elibereze nici o piesă decît în schimbul celor uzate. Mecanicul de sector Gheorghe Ciocoiu trecea acum cu regularitate, din oră în oră, să aducă fiecăruia piesele necesare.

Tinerii munceau acum cu mai multă însuflețire. După numai cîteva zile ei sărbătoreau primele succese. Eugen Barhan a terminat repararea batozei cu două zile înainte de termenul fixat, Ilie Bordeianu și Constantin Mălinici cu o zi înainte. Constantin Gheorghiu, care lucrase pentru prima dată la repararea unei batoze, ajutat de Mircea Leonte, ceruse acum să i se încredințeze lui singur o batoză pe care s-o pună la punct. Pe întreg sectorul trei, planul de reparații fusese îndeplinit în proporție de 50 la sută.

Iată, așadar, primele rezultate. Propunerea lui Vasile Gurzun, secretarul organizației de bază U.T.M., ca inițiativa sectorului trei să fie aplicată și la celelalte sectoare, a fost bine venită.

★

Intr-o dimineață, tinerii din sectorul trei au venit la lucru mai devreme ca de obicei. In remiza lor era curat ca în palmă. Putea oricine să vină s-o viziteze. Și primii invitați au fost tinerii din sectorul doi.

— Tare sînt curios să văd de ce ne-ați chemat — începu vorba, mai mult ironic, Alecu Abălăiesei, mecanicul sectorului II. Cînd privi însă în jur, își înghiți vorbele. Ceilalți tineri se ghionteau pe ascuns și tăceau chitic.

— Am aplicat inițiativa tinerilor de la uzinele „Tudor Vladimirescu". Ce ar fi s-o extindeți și voi la sectorul vostru? — începu discuția Eugen Bartan.

Gheorghe Cipcoiu începu să vorbească și el, nu fără emoții:

— Vă chemăm la întrecere, în cinstea celui de al II-lea Congres al U.T.M. Noi ne angajăm să terminăm reparațiile cu 10 zile înainte de termenul fixat, adică la 25 iunie, să facem lucru de calitate, ca să nu ni se respingă nimic la recepție. Primiți?

— Primim! răspunseră în cor tinerii din sectorul doi.

★

Inițiativa tinerilor de la uzinele Tudor Vladimirescu a fost extinsă la toate cele patru sectoare ale S.M.T. Podu Iloaie. Acesta a fost un bun prilej de îmbunătățire a muncii pentru toți tinerii. Reparațiile au fost terminate conform angajamentului luat. De cîteva zile, tractoriștii au ieșit în campania de recoltare. Brigada a VIII-a a recoltat la G.A.S. Războieni, cu care S.M.T.-ul are contract, 20 hectare orz de toamnă și 26 hectare de grîu. Brigăzile a III-a și a VII-a au început de asemenea recoltatul orzului de toamnă. Pe cîmp, tinerii mecanizatori continuă a-și organiza cît mai bine locul de muncă, să mențină în stare bună toate mașinile, să aibă o atitudine civilizată față de muncă. Aceasta îi va ajuta ca angajamentele luate de S.M.T. Podu Iloaie, de a reduce prețul de cost cu 1 leu la hantru față de plan, de a spori productivitatea muncii cu 3 la sută și de a realiza economii la combustibil și materiale să fie îndeplinite.

I. AGHINEI
corespondentul „Scînteii tineretului" pentru regiunea Iași

Informații

La Casa Ziariștilor din Capitală a avut loc joi dimineața o conferință de presă cu un grup al colectivului Teatrului Național „I. L. Caragiale" care a participat la recentul Festival internațional de artă dramatică de la Paris.

Au vorbit: Paul Cornea, director general adjunct în Ministerul Culturii, conducătorul delegației artiștilor romîni, Maria Filotti, artistă emerită a R.P.R., Al. Finți, maestru emerit al artei, Marietta Sadova, maestră emerită a artei, artistul poporului Costache Antoniu, Radu Beligan, artist emerit al R.P.R. și Vasile Moldovan, directorul Teatrului Național „I. L. Caragiale"".

★

Vineri dimineața a plecat cu avionul spre Moscova o delegație de vechi militanți ai mișcării muncitorești din țara noastră în frunte cu tovarășul M. Gh. Bujor, care au fost invitați să viziteze Uniunea Sovietică.

Știri sportive

Pe stadionul White City din Londra au început vineri campionatele de atletism ale Marii Britanii. Alături de cei mai valoroși atleți englezi, la această competiție participă și atleți din Belgia, R.P.R., Israel și alte țări. In prima zi de concurs au avut loc întreceri din cadrul seriilor, la capătul cărora au fost desemnați atleții ce vor participa la finale. Campionul romîn la proba de sărituri în înălțime Ion Soeter s-a calificat cu ușurință pentru finală.

★

Echipa de fotbal Locomotiva-București a debutat cu un frumos succes în cadrul turneului pe care-l întreprinde în R. Cehoslovacă. Fotbaliștii bucureșteni au jucat vineri la Brno cu formația Spartak pe care au învins-o cu scorul de 6—3 (4—1). Punctele echipei noastre au fost realizate de Georgescu (3), Olaru (2) și Filote.

Intr-o după amiază la Cisnădie...

E sîmbătă după amiază... Pe o străduță din Cisnădie s-au întîlnit o fată și un băiat... Soarele dogorește puternic, praful de pe străzi se ridică în nori groși la trecerea fiecărui vehicul. In fața unei asemenea situații, el propune:

— Draga mea, poate ai vrea să ne așezăm la umbră, pe o bancă în parc...

De așezat ar fi vrut ea, nici vorbă, dar pe ce? In parc nu sînt decît cîteva bănci, care-s mereu ocupate. Băiatul nu a dezarmat. I-a propus atunci fetei:

— Tot a început să se înnoreze și s-ar putea să plouă, n-ar fi mai bine să coborîm către centrul orașului? Trecem pe la cofetărie, mîncăm o înghețată și după aceea mergem la cinema.

Fata a ridicat ochii privind cerul, care începuse să se acopere cu nori negri, și a încuviințat.

La cofetărie, într-adevăr era înghețată și încă de mai multe feluri, dar cele trei măsuțe erau ocupate. De da a asta tînărul nostru nu mai era dispus să renunțe, astfel că a comandat totuși două înghețate pe care le-au mîncat stînd în picioare, lîngă fereastră, ca și mulți alții.

Răcoriți, s-au îndreptat către cinematograf. Dar parcă era un făcut. Nu se mai găsesc bilete pentru spectacolele din ziua aceea. Nici nu-i de mirare. Cele 300 locuri cîte are cinematograful sînt prea puține față de cerințele unui oraș ca Cisnădie.

Neavînd ce face au rătăcit o vreme pe străzi pînă cînd fata a început să spună, cu jumătate de glas, ce-i drept, și pe ocolite, că o dor picioarele. Ca argument suprem începuse și o ploaie cumplită. In fața acestei situații, trebuia luată urgent o măsură.

— Eu cred că ți s-a făcut și foame, tot umblînd de colo, colo. Hai la restaurant să mîncăm ceva.

Fata știa că restaurantul din Cisnădie nu e un restaurant modern, dar cînd a pășit pragul lui, i-a spus prietenului ei, cu rugămintea în ochi: „Nu mi-e foame".

Ce putea s-o îmbie aici? Fumul care plutea în nori groși în încăperea joasă? Mirosul greu care te izbea de la ușă? Strigătele răgușite ale celor cîțiva bețivi? Au ieșit repede fără să se mai uite în urmă. Ca să salveze această penibilă situație, tînărul nostru propuse în cele din urmă:

— Știu că-ți place să dansezi. N-ai vrea să mergem să dansăm undeva?

De felul cum se vor distra acolo nu era nici el prea sigur. Sala, un vechi local de cinematograf, fusese considerată de specialiști ca necorespunzătoare pentru a mai servi acestui scop. Pentru dans însă, se pare că... mai mergea. Dar nu aveau de ales. Deci s-au dus acolo. Abia au început să danseze, cînd ploaia torențială de afară a început să pătrundă și înăuntru. In timp ce dansau, sau, mai bine zis, se chinuiau să danseze într-o înghesuială greu de descris, a început să plouă prin tavan. Era clar că în asemenea condiții nu mai puteau rămîne. El a condus-o acasă și i-a urat noapte bună, rugînd-o să-l scuze pentru cele întîmplate...

Ce era el de vină că în parc nu sînt bănci, că cinematograful e mic și prost utilat?

Toată grija forurilor locale pentru a asigura tineretului condiții de petrecere a timpului liber se rezumă la bărcile, lanțurile și baraca de tras la țintă a unui comerciant particular, instalate la intrarea în parc. Ministerul Industriei Ușoare, de care aparțin cele patru țesătorii din oraș, sfatul popular orășenesc, nu s-au preocupat ca tinerilor muncitori, și chiar și celorlalți muncitori — mai vîrstnici — din fabricile din oraș să le fie create condiții rezonabile de folosire a timpului liber. Muncitorii din Cisnădie cer, pe bună dreptate, ca cei în drept să acorde atenția cuvenită problemei condițiilor materiale necesare folosirii timpului liber.

RODICA ȘERBAN

O glorioasă pagină în istoria poporului francez

Parisul anului 1789...

Intunecate și amenințătoare, cele opt turnuri ale Bastiliei străjuiau orașul, ca avertisment pentru cei care ar fi avut de crîcnit împotriva monarhiei absolutiste, împotriva crîncenei asupriri feudale.

Zidurile acestei temute fortărețe gemeau de patrioți închiși, de oameni simpli care cutezaseră să-și ridice glasul împotriva tiraniei. Parizienii spuneau despre această închisoare că e mai bine să taci cînd vine vorba despre ea.

Dimineața zilei de 14 iulie 1789 nu părea de loc deosebită de cea a altor zile de vară.

La Versailles, palatul desfrîului și al luxului exorbitant, Ludovic al XVI-lea arunca cu nemiluita banii de aur pentru întreținerea curtezanelor, a protejaților, a casei civile și militare, a grajdurilor „majestății sale" și a unei gărzi de 20.000 de mercenari elvețieni și germani.

In mahalaua Saint-Antoine, mii de familii de meșteșugari — tîmplari, lemnari, cizmari, pălărieri, croitori etc. — se zbăteau în sărăcie cumplită.

Foametea aprinsese cărbunii urei clocotitoare în sufletele oamenilor. Paharul cu venin era prea plin, amenințînd din clipă în clipă să se reverse.

Cînd străzile Parisului se luminau de ziuă, dinspre mahalaua sărăcimii un șuvoi uriaș de oameni porni spre piața Bastiliei. Ura îi mîna împotriva monarhului surd și orb la durerea maselor. Purtînd stindarde pe care erau înscrise cuvintele: „Liberté, Egalité, Fraternité" mulțimea înainta tumultos. Dar tunurile Bastiliei o înfricoșa. Bastilia, instrumentul tiraniei, își profila silueta amenințătoare dominînd Parisul.

— Spre Bastilia! se auzi un strigăt.

— Spre Bastilia! reluă mulțimea deslănțuită. Și șuvoiul porni asemenea lavei unui vulcan spre temutele ziduri ale închisorii...

La geamul palatului, Ludovic privea apatic spre gloata răzvrătită.

— Dar asta-i o revoltă fățișă! zise monarhul.

— Este o revoluție, sire! preciză un curtean clarvăzător.

Era într-adevăr o revoluție. Revoluția care avea să rămînă în istorie ca o pagină decisivă. Ea a marcat începutul victoriei capitalismului în țările înaintate, dînd lovitura de grație feudalismului care dominase omenirea timp de sute de ani.

Bastilia — simbolul tiraniei — a căzut. Și odată cu ea s-a prăbușit pentru totdeauna monarhia absolutistă și feudalismul în multe țări ale Europei. Iată de ce împotriva revoluției franceze s-a ridicat toată Europa feudală, în frunte cu Rusia țaristă. Considerînd „cauza regelui Franței ca o cauză a tuturor monarhilor", Ecaterina a II-a a Rusiei a instituit o coaliție cu monarhii Prusiei, Austriei și Suediei pentru o intervenție armată împotriva Franței revoluționare — aceasta în afara altor măsuri menite să rupă orice legătură cu „guvernul turbat și scelerat al Franței".

Revoluția din 1789 a fost condusă de către burghezie. Dar ea nu putea învinge în lupta împotriva nobilimii feudale decît cu sprijinul maselor populare. La 14 iulie 1789, ca și în alte zile hotărîtoare ale revoluției franceze, masele populare au fost acelea care au dus înainte revoluția, au salvat Franța de invazia trupelor străine. Dacă revoluția burghezo-democratică din Franța nu a fost dusă pînă la capăt, aceasta se datorește faptului că burghezia a trădat idealul de luptă al maselor populare.

Au trecut 167 de ani. Peste trei sferturi de veac de cînd sărăcimea Parisului a impus prin luptă adoptarea de către Adunarea constituantă a declarației drepturilor omului și cetățeanului, abrogarea privilegiilor feudale, secularizarea averilor bisericești, separarea bisericii de stat, proclamarea republicii, instituirea sufragiului universal, desființarea sclavajului, a discriminării rasiale, o nouă așezare a impozitelor, înlocuirea armatei de mercenari cu o armată națională.

In acești ani, nu o dată cuvintele Marseillezei: „Liberte, scumpă libertate, susține brațele noastre răzbunătoare..." au fost pe buzele revoluționarilor francezi care au luptat cu arma în mînă pentru a apăra Constituția amenințată, libertatea.

In 1935, tot într-o zi de 14 iulie, avînd în frunte Partidul Comunist Francez, continuatorul glorioaselor tradiții revoluționare ale cuceritorilor Bastiliei din 1789 și ai eroicilor comunarzi din 1871, poporul francez a format Frontul Popular ce reunea pe comuniști, socialiști, radicali, sindicaliști, și a jurat să lupte unit împotriva fascismului.

Au urmat zilele, lunile și anii grei ai celui de al doilea război mondial. Organizînd rezistența, poporul Franței a dat lovituri după lovituri ocupanților hitleriști, aducîndu-și aportul la mult așteptata Zi a Victoriei asupra fascismului.

La 14 iulie 1945, un milion de parizieni și locuitori ai provinciilor Franței au demonstrat pe străzile Parisului sub semnul unității, pentru libertate, independență și pace. Asemenea manifestații tradiționale au mai avut loc și în anii următori. Insă, de la 14 iulie 1953, cînd poliția a provocat incidente sîngeroase (au fost omorîți 5 algerieni, 2 francezi și rănite 100 de persoane), guvernul interzice an de an tradiționala sărbătoare populară. Și în acest an, majoritatea membrilor Consiliului Municipal al Parisului au hotărît să interzică orice fel de serbări sub pretextul greutăților izvorîte din operațiunile militare din Algeria. De fapt autoritățile Franței se tem de sărbătorirea lui 14 iulie deoarece în actualele condiții ar prilejui vii și puternice demonstrații ale dorinței de pace a poporului francez care înfierează războiul colonialist din Algeria.

Patrioții francezi nu vor putea manifesta pe străzi. Dar în sufletele milioanelor de oameni cinstiți din Franța pulsează mai viu ca oricînd speranțe nobile, legate strîns de ideea triumfului cauzei păcii.

Afirmîndu-și puternicul atașament față de cauza păcii și a democrației în lume, tineretul patriei noastre salută călduros — cu prilejul zilei de 14 iulie — tineretul republican francez și întreg poporul Franței, continuatorul glorioaselor tradiții de luptă pentru apărarea idealurilor nobile ale omenirii.

AL. ȘTEFANESCU

TELEGRAMĂ

Excelenței Sale
Domnului RENÉ COTY,
Președintele Republicii Franceze

PARIS

In numele Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R. și al meu personal, vă rog să primiți, domnule președinte, cu ocazia zilei de 14 iulie, felicitări și urările cele mai bune pentru dv. și pentru împlinirea năzuințelor de pace și progres ale poporului francez prieten.

Imi exprim încrederea în dezvoltarea și întărirea tradiționalelor legături de prietenie dintre Franța și Romînia spre binele ambelor popoare și în interesul consolidării păcii în lume.

Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale
a Republicii Populare Romîne
Dr. Petru Groza

Scrisoarea lui A. Sobolev adresată președintelui Consiliului de Securitate

NEW YORK 13 (Agerpres). — TASS transmite: La 12 iulie, A. A. Sobolev, reprezentantul permanent al U.R.S.S. la O.N.U., a adresat președintelui Consiliului de Securitate, Nișet, reprezentantul Belgiei, o scrisoare în care din însărcinarea guvernului sovietic aduce la cunoștința Consiliului de Securitate textul notei adresate de guvernul sovietic la 10 iulie guvernului S.U.A. în problema violării frontierelor de stat ale U.R.S.S. de către avioane americane.

In încheierea scrisorii se spune: „Aducînd la cunoștința Consiliului de Securitate cele menționate mai sus, guvernul U.R.S.S. consideră necesar să declare că în cazul în care se vor repeta asemenea acțiuni inadmisibile din partea autorităților militare americane, va fi nevoit să prezinte problema respectivă spre examinare Consiliului de Securitate și să ceară în acest scop convocarea unei ședințe a Consiliului.

Vă voi fi recunoscător d-le președinte, dacă veți aduce la cunoștința tuturor statelor membre ale Consiliului de Securitate textul acestei note".

Lucrările sesiunii Sovietului Suprem al U.R.S.S.

MOSCOVA 13 (Agerpres). — TASS transmite: La 13 iulie și-a continuat lucrările la Moscova, în Marele Palat al Kremlinului, cea de a 5-a sesiune a Sovietului Suprem. In ședințele Sovietului Uniunii și Sovietului Naționalităților s-a discutat ca și în ajun, proiectul de Lege a pensiilor de stat. Deputații care au luat cuvîntul au arătat că poporul sovietic aprobă pe deplin acest proiect de lege.

Președintele Sovietului Uniunii, A. P. Volkov, care a prezidat ședința, a anunțat că la discutarea proiectului de Lege a pensiilor de stat au participat 23 de deputați ai Sovietului Uniunii. S-a propus încheierea dezbaterilor. Propunerea a fost acceptată.

Cuvîntul de închidere a fost rostit de tovarășul N. A. Bulganin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

Următoarea ședință a Sovietului Uniunii va avea loc la 14 iulie, ora 13.

★

La 13 iulie în Sovietul Naționalităților s-au încheiat discuțiile pe marginea proiectului de Lege a pensiilor de stat. Deputații care au luat cuvîntul la discuțiile asupra raportului lui N. A. Bulganin, s-au pronunțat în unanimitate pentru adoptarea proiectului de Lege a pensiilor de stat.

Declarația guvernului sovietic cu privire la colaborarea europeană în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice

MOSCOVA 13 (Agerpres). — TASS transmite declarația guvernului sovietic cu privire la colaborarea europeană în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice:

La 12 iulie a.c. Ministerul Afacerilor Externe al U.R.S.S. a transmis guvernelor Albaniei, Austriei, Belgiei, Bulgariei, Cehoslovaciei, Danemarcei, Elveției, Finlandei, Franței, Republicii Democrate Germane, Republicii Federale Germane, Greciei, Islandei, Italiei, Iugoslaviei, Luxemburgului, Marii Britanii, Norvegiei, Olandei, Poloniei, Romîniei, Suediei, Ungariei, precum și guvernului S.U.A., prin intermediul ambasadelor și legațiilor lor respective la Moscova, textul declarației guvernului sovietic „Cu privire la colaborarea europeană în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice".

Textul declarației menționate a fost transmis totodată spre informare guvernelor Republicii Populare Chineze, Republicii Populare Democrate Coreene, Republicii Populare Mongole și Republicii Democrate Vietnam prin intermediul ambasadelor acestor țări la Moscova.

Urmează textul declarației guvernului sovietic.

„Mărețele descoperiri în domeniul energiei atomice au lărgit cu mult posibilitățile progresului tehnic, dezvoltării energeticei, industriei, agriculturii, transporturilor, științei și culturii, ridicării bunăstării popoarelor. Dezvoltarea continuă în domeniul energiei atomice și folosirea ei practică în știință și tehnică cer o bază de producție și tehnico-științifică corespunzătoare, cer eforturi colective din partea statelor în ce privește organizarea producției și folosirea energiei atomice în scopuri pașnice.

In prezent, cînd „războiul rece" și neîncrederea reciprocă în relațiile dintre state, care au împiedicat dezvoltarea unei colaborări internaționale multilaterale, devin de domeniul trecutului, se creează condiții mai favorabile pentru ca eforturile oamenilor de știință, ale inginerilor și ale celorlalți specialiști — atomiști să fie îndreptate nu spre folosirea în scopuri de război a energiei atomice, ci spre folosirea ei în scopuri pașnice, spre binele omenirii.

Guvernul sovietic consideră că realizarea unui acord internațional cu privire la interzicerea necondiționată a armei atomice și cu hidrogen și cu privire la scoaterea ei din armamentele statelor ar deschide largi posibilități pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, ar permite să se deplaseze uriașe resurse materiale, tehnico-științifice și alte resurse din sfera producției de mijloace de distrugere în domeniul creării de bunuri materiale și valori spirituale.

Pronunțîndu-se cu consecvență pentru interzicerea necondiționată a armei atomice și cu hidrogen și pentru folosirea energiei atomice exclusiv în scopuri pașnice, guvernul sovietic a și întreprins în momentul de față acțiunile necesare pentru dezvoltarea prin toate mijloacele a colaborării internaționale în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice. Guvernul sovietic pornește totodată de la faptul că colaborarea internațională în acest domeniu trebuie să excludă cu desăvîrșire folosirea în scopuri militare a materialelor atomice puse la dispoziție în baza unor acorduri corespunzătoare.

Se înțelege de la sine că colaborarea în domeniul folosirii energiei atomice, în scopuri pașnice poate fi eficace numai cu condiția egalității în drepturi a tuturor părților interesate, cu condiția respectării riguroase a suveranității naționale a statelor și a neamestecului în treburile lor interne, cu condiția respectării riguroase a înaltelor principii exprimate în Carta O.N.U. O asemenea colaborare poate fi rodnică numai în cazul cînd ea nu va aduce prejudicii securității diferitelor state și cînd ajutorul acordat nu va fi condiționat de nici un fel de cereri cu caracter politic sau militar.

Ca unul din statele care și-a însușit tehnica producției energiei atomice și care dispune de materii prime atomice, Uniunea Sovietică participă în mod activ la dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice. Impreună cu alte state, U.R.S.S. participă la măsurile de creare a Agenției internaționale pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice.

Guvernul sovietic consideră că posibilitățile de dezvoltare a colaborării internaționale în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice n-au fost nici pe departe epuizate. Aceasta se referă în special la dezvoltarea colaborării în acest domeniu, pe bază regională. In prezent, atenția cercurilor largi ale opiniei publice este atrasă tot mai mult de problema organizării colaborării în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice între statele europene. Dezvoltarea unei asemenea colaborări între țările Europei ar contribui în mare măsură la întărirea încrederii dintre ele și ar corespunde intereselor securității europene.

In actualele condiții, tocmai statele europene, împreună cu S.U.A., au cele mai favorabile premize, printre care existența unei industrii înalt dezvoltate, a unei forțe de muncă calificate, a unor cadre de oameni de știință și de ingineri bine pregătite și a resurselor necesare, pentru dezvoltarea colaborării în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice atît între țările Europei, cît și pentru acordarea ajutorului corespunzător altor state. Nu se poate însă să nu se sublinieze că în ultima vreme în unele state vest-europene se fac anumite încercări de a folosi năzuințele firești ale popoarelor spre dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice pentru a crea și în acest domeniu o grupare închisă de cîteva state, ceea ce nu poate să nu împiedice o largă colaborare în acest domeniu pe baza întregii Europe. Tocmai o asemenea grupare este prevăzută în planurile de creare a așa-numitului Euratom — uniune atomică, a unui număr de șase țări vest-europene: Franța, Republica Federală Germană, Italia, Belgia, Olanda, Luxemburg.

Proiectul de creare a Euratomului, elaborat de comitetul interguvernamental special al celor șase state menționate, are în vedere ca acestei organizații să i se acorde de fapt dreptul de monopol asupra tuturor materialelor fisionabile, precum și dreptul de distribuire a acestor materiale în rîndurile statelor membre ale acestei grupări.

Autorii acestui proiect propun ca organele conducătoare ale Euratomului să dispună de drepturi și împuterniciri care să permită acestei organizații să controleze de fapt întreaga industrie atomică, precum și o mare parte a ramurilor economice legate de această industrie ale statelor participante, la această uniune. Așadar, se propune ca acestei organizații să i se imprime de fapt un caracter supranațional.

Este evident că crearea unei asemenea organizații în condițiile cînd o serie de state din Europa occidentală fac parte din blocuri militare închise, opuse altor state europene, ar face ca activitatea Euratomului să fie subordonată scopurilor militar-strategice ale acestor blocuri. In condițiile unui asemenea caracter al organizației Euratomului nu se poate aștepta, firește, ca ea să-și desfășoare activitatea în interesul statelor care nu au posibilitatea de a organiza producția energiei atomice. Aceasta înseamnă că statele mai puternice din punct de vedere economic și de fapt marile monopoluri respective din aceste țări, vor căpăta posibilitatea să folosească Euratomul pentru a-și impune condițiile celorlalte țări mai slabe din punct de vedere economic. Aceasta nu ar putea duce fără îndoială, decît la intensificarea neîncrederii în relațiile dintre state și ar crea dificultăți suplimentare în calea organizării unui sistem de securitate europeană eficace.

Este de asemenea necesar să se țină seama de faptul că crearea acestei organizații la care va participa numai o parte a Germaniei ar duce la o și mai mare adîncire a scindării Germaniei în două părți și ar îngreuna și mai mult înfăptuirea măsurilor în vederea creării unui stat german unit, iubitor de pace și democrat.

Trebuie relevat de asemenea și faptul că crearea Euratomului ar duce în practică la lichidarea îngrădirilor de orice fel în domeniul producției energiei atomice, îngrădiri prevăzute în prezent față de Germania occidentală. Aceasta ar permite cercurilor vest-germane revanșarde să organizeze în țara lor producția armei atomice, ceea ce ar crea o primejdie serioasă pentru cauza păcii în Europa.

Uniunea Sovietică a fost întotdeauna și este pentru o largă colaborare internațională în domeniul folosirii pașnice a energiei atomice. Ea nu face un secret din realizările ei în domeniul folosirii pașnice a energiei atomice și le împărtășește bucuros tuturor țărilor. Ea acordă un ajutor eficace unei serii de țări în dezvoltarea cercetărilor în domeniul fizicii nucleare și folosirii energiei atomice în scopuri pașnice, în construirea de reactori atomici, în pregătirea de specialiști etc.

In vederea colaborării între oamenii de știință din diferite țări în cercetările teoretice și experimentale în domeniul fizicii nucleare și al lărgirii posibilităților de folosire a energiei atomice în scopuri pașnice, din inițiativa Uniunii Sovietice a fost convocată în martie 1956 la Moscova conferința reprezentanților a 11 țări din Europa și Asia, care au încheiat un acord cu privire la înființarea unei organizații internaționale de cercetări științifice denumită „Institutul unificat de cercetări nucleare". In conformitate cu acordul încheiat, guvernul sovietic a transferat Institutului unificat de cercetări nucleare Institutul pentru problemele nucleare și laboratorul de electrofizică cu tot utilajul unical care îi aparține.

In acord se prevede direct că celelalte state care în viitor vor dori să participe la lucrările Institutului pot anunța că sînt de acord cu prevederile acordului încheiat și, la hotărîrea majorității statelor membre ale Institutului, vor deveni membre cu drepturi egale.

Așadar, Institutul unificat de cercetări nucleare deschis participării altor țări, este menit să devină un centru important de colaborare a oamenilor de știință din diferite state. Pornind de la faptul că schimbul de cunoștințe și de experiență în domeniul folosirii pașnice a energiei atomice va da un puternic imbold dezvoltării continue a științei atomice și va contribui la lichidarea suspiciunilor și a neîncrederii în acest domeniu, în aprilie 1956 Uniunea Sovietică a prezentat spre examinare celei de a 11-a sesiuni a comisiei economice europene propunerea cu privire la crearea, în cadrul acestei organizații, a unui organism pentru problemele folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

Făcînd această propunere, guvernul sovietic a pornit de la faptul că unele țări, îndeosebi țările mici, nu sînt în stare să rezolve singure problemele complexe legate de folosirea energiei atomice în scopuri pașnice. Probleme, ca pregătirea de cadre științifice, crearea bazei materiale pentru dezvoltarea lucrărilor de cercetări științifice, crearea și dezvoltarea producției energiei atomice în scopuri pașnice constituie o acțiune deosebit de complexă care necesită cheltuieli uriașe și existența unei baze tehnice corespunzătoare. Nu încape îndoială că colaborarea pe scară largă a tuturor statelor europene în acest domeniu ar asigura dezvoltarea mai rapidă a producției energiei atomice în scopuri pașnice și ar contribui în mare măsură la ridicarea bunăstării popoarelor.

Atribuind o mare însemnătate colaborării în domeniul folosirii pașnice a energiei atomice, guvernul sovietic consideră că a sosit timpul de a se convoca o conferință a țărilor Europei pentru discutarea problemei creării unei organizații europene regionale pentru folosirea pașnică a energiei atomice. O asemenea organizație ar putea fi constituită pe o bază interguvernamentală, cu participarea la aceasta a tuturor statelor europene care doresc acest lucru. La o asemenea organizație ar putea să participe și Statele Unite ale Americii.

După părerea guvernului sovietic, la această conferință s-ar putea discuta problema drepturilor și împuternicirilor organizației mai sus-menționate, avîndu-se în vedere ca în cercul competințelor ei să intre probleme ca, de pildă, studierea aspectelor economice ale folosirii energiei atomice în scopuri pașnice, studierea posibilității de a coordona folosirea resurselor de materii prime, acordarea de ajutor tehnic, schimbul de informații, acordarea de către statele dezvoltate din punct de vedere atomic a unor consultări tehnice și științifice altor țări, precum și acordarea de ajutor în domeniul cadrelor; discutarea problemei privind întreținerea unor legături permanente între organizațiile internaționale și naționale, existente în Europa, în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

Conferința ar putea examina, firește, orice alte propuneri ale statelor privitoare la lărgirea colaborării internaționale în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

Larga dezvoltare a colaborării europene în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice firește nu exclude de loc acordurile bilaterale în acest domeniu. Dimpotrivă, acordurile bilaterale, încheiate pe bază de egalitate și fără ca una din părți să impună condiții politice, economice, militare sau alte condiții incompatibile cu principiile respectării suveranității și independenței statelor, vor contribui la unirea eforturilor statelor și la colaborarea între ele în domeniul folosirii energiei atomice în scopuri pașnice.

Guvernul sovietic își exprimă convingerea că guvernele tuturor țărilor interesate vor acorda atenția cuvenită apelului Uniunii Sovietice de a-și uni eforturile în acest important domeniu. El își exprimă convingerea că o astfel de colaborare a tuturor statelor europene ar contribui în mare măsură la realizarea unui acord cu privire la interzicerea armei atomice și cu hidrogen și la scoaterea ei din armamentele statelor, ceea ce, la rîndul său, ar asigura folosirea tuturor materialelor nucleare exclusiv în scopuri pașnice, pentru progresul științei și tehnicii, pentru binele oamenilor".

„Aducînd o contribuție precisă și concretă la cauza dezarmării, vom deschide calea spre o colaborare pașnică, rodnică între popoare"

Declarația lui A. A. GROMIKO, reprezentantul sovietic în Comisia O. N. U. pentru dezarmare

NEW YORK 13 (Agerpres). — TASS transmite declarația făcută de A. A. Gromiko, reprezentantul sovietic în Comisia O.N.U. pentru dezarmare în ședința din 12 iulie.

În curînd Comisia O.N.U. pentru dezarmare își va termina munca ce i-a fost încredințată de Adunarea generală a O.N.U. Ea va trebui să raporteze Organizației Națiunilor Unite și totodată popoarelor tuturor țărilor ce rezultate a obținut. Comisia O.N.U. pentru dezarmare și subcomitetul ei s-au întrunit în repetate rînduri aici, la New York, la Londra și din nou la New York. Am examinat un mare număr de diferite planuri, am discutat numeroase propuneri și contrapropuneri, am ascultat multe cuvîntări și observații. Dar popoarele, urmărind cu atenție uriașă și cu interesul cel mai mare lucrările noastre, așteaptă de la noi nu fraze generale și promisiuni nebuloase, ci acțiuni concrete care să arate că eforturile comisiei pentru dezarmare nu au fost zadarnice.

Atîta timp cît nu va fi realizat un acord cu privire la reducerea înarmărilor și interzicerea armei atomice va exista primejdia de război, va exista teama față de amenințarea reală de război. Popoarele își dau limpede seama de suferințele umane și de distrugerile materiale colosale pe care un nou război le-ar aduce întregii omeniri. Tehnica modernă cu uriașele ei posibilități distructive face de fapt să dispară deosebirea între front și spatele frontului, milioane de oameni pașnici de la orașe și sate, copii, femei, bătrîni vor fi în mod inevitabil victimele unui conflict militar.

Adepții cursei înarmărilor uită că în actualele condiții războiul ar avea un caracter general și ar atrage după sine consecințe deosebit de grele pentru țările cu un grad înalt de dezvoltare industrială și cu o mare densitate a populației.

Înțelegînd această primejdie, popoarele din întreaga lume și-au pus speranțele în lucrările Comisiei O.N.U. pentru dezarmare și în subcomitetul ei. Avînd experiența amară a trecutului nu prea îndepărtat, ele consideră pe bună dreptate că rezolvarea problemei dezarmării ar contribui într-o măsură însemnată la precizarea problemei privind căile dezvoltării continue a relațiilor internaționale — și anume dacă istoria va urma calea păcii sau calea războiului. În prezent nu există problemă mai importantă decît problema dezarmării.

În zilele noastre dezarmarea a încetat să fie numai preocuparea diplomaților și a guvernelor. Astăzi nu mai este posibil să nu se țină seama de revendicările popoarelor, care au crescut într-o măsură suficientă din punct de vedere politic și înțeleg subterfugiile diplomatice ale acelor grupuri guvernante care sînt preocupate mai mult de interesele monopolurilor imperialiste decît de viitorul omenirii. Masele largi populare cer încetarea politicii periculoase a cursei înarmărilor, cer interzicerea armei atomice și cu hidrogen, reducerea armamentelor și forțelor armate.

1. De ce nu a fost rezolvată pînă în prezent problema dezarmării

Tratativele de după război privind dezarmarea au deja un istoric de peste 10 ani și ar putea servi drept material pentru o monografie temeinică. Putem fi siguri că dacă o asemenea monografie va fi scrisă cîndva, cititorii ei răbdători după ce vor fi parcurs miile de pagini ale cuvîntărilor și documentelor vor pune întrebarea plină de repros și nedumerire: cum s-a putut întîmpla ca în urma discutării timp de 10 ani a unei probleme de importanță vitală pentru întreaga omenire, participanții la aceste tratative s-au văzut nu mai aproape, ci poate chiar mai departe de posibilitatea rezolvării ei practice decît la începutul lucrărilor și care este cauza acestei stări de fapt. Noi nu ne putem eschiva de la aceste întrebări și trebuie să răspundem sincer și cinstit.

Firește că într-o problemă atît de importantă nu trebuie precupețite nici timp, nici eforturi, nici răbdare, dacă există convingerea că lucrurile vor merge înainte, că se vor obține oarecari rezultate pozitive. Acest lucru nu poate fi însă nicidecum spus despre lucrările Comisiei O.N.U. pentru dezarmare.

Într-adevăr, ținem minte cu toții, că încă prima sesiune a Adunării Generale, care a avut loc în ianuarie 1946 a adoptat o rezoluție cu privire la crearea unei comisii căreia i s-a încredințat să elaboreze propuneri „referitoare la excluderea din armamentele naționale a armamentelor atomice și a tuturor celorlalte tipuri principale de armament care pot fi folosite pentru exterminarea în masă". În luna decembrie a aceluiași an Adunarea a adoptat o rezoluție cu privire la necesitatea reglementării generale a reducerii armamentelor și forțelor armate și cu privire la interzicerea cît mai grabnică a bombei atomice.

Aceasta s-a întîmplat în anul 1946 iar acum — în 1956 — reprezentantul S.U.A. dl Lodge, ne spune: „Noi, în ce ne privește, deși propunem să se realizeze un control și o limitare a armei atomice, considerăm lichidarea ei ca fiind irealizabilă... Noi nu ne vom asuma nici un fel de obligații care să împiedice folosirea acestei arme". Nu mai puțin precis s-a pronunțat recent adjunctul secretarului de stat al Statelor Unite, Wilkox, care a declarat că trebuie evitat chiar termenul de „dezarmare", deoarece S.U.A. doresc numai „limitare reglementare și control asupra armamentelor".

După cum vedem, punctul de vedere al guvernului Statelor Unite, care a votat în 1946 în favoarea ambelor rezoluții ale Adunării Generale, s-a schimbat în mod hotărît. Tocmai prin aceasta trebuie explicat în primul rînd faptul că pînă în prezent nu s-a realizat un acord.

Toată lumea știe că spre deosebire de puterile occidentale, Uniunea Sovietică nu și-a schimbat cu nici o iotă atitudinea ei principială în abordarea problemei dezarmării: ea a fost și este pentru interzicerea și scoaterea din armamentele statelor a armei nucleare, pentru reducerea hotărîtă a forțelor armate și a armamentelor. Mai mult decît atît, căutînd să se realizeze un acord cît mai grabnic în această problemă, Uniunea Sovietică a mers în repetate rînduri în întîmpinarea puterilor occidentale, acceptînd propunerile prezentate de ele. Și ce s-a întîmplat? De fiecare dată cînd noi ne afirmam acordul, partenerii noștri exclamau în mod solidar: nu, noi renunțăm la această poziție!

Se știe de pildă că de-a lungul mai multor ani, puterile occidentale au respins cu încăpățînare și continuă să respingă toate propunerile sovietice cu privire la interzicerea armei nucleare. Reprezentanții lor afirmau cu încăpățînare că principala primejdie pentru cauza păcii o reprezintă forțele armate și armamentele clasice și că bomba atomică ar reprezenta aproape o garanție binefăcătoare a păcii.

Lovindu-se de rezistența înverșunată a puterilor occidentale și străduindu-se să găsească o ieșire din impas, U.R.S.S. s-a declarat de acord cu programul lor care punea pe prim plan problema reducerii efectivului forțelor armate și a armamentelor clasice. Uniunea Sovietică a spus: ar fi desigur mai bine să se rezolve fără întîrziere problema interzicerii armei atomice, dar întrucît ceilalți nu sînt de acord cu aceasta să ne înțelegem măcar asupra reducerii armamentelor clasice!

Ce s-a întîmplat? A fost suficient ca Uniunea Sovietică să accepte acest plan, propus cu atîta perseverență de puterile occidentale, ca acestea să bată imediat în retragere. Făcînd o întoarcere de 180 de grade și dovedind o stranie amnezie reprezentanții acestor puteri pozează acum aproape în acuzatori, reproșînd Uniunii Sovietice că ea ar fi aceea și nu puterile occidentale care refuză interzicerea armei nucleare.

Doar domnul Nutting se străduiește în prezent să ne încredințeze că chipurile „propunerea sovietică a aruncat definitiv peste bord dezarmarea nucleară și a concentrat atenția exclusiv asupra reducerii armamentelor clasice și a forțelor armate". Această declarație a d-lui Nutting denaturează poziția guvernului sovietic. De la această tribună declar încă o dată: Uniunea Sovietică este gata să accepte imediat interzicerea fără întîrziere a armei nucleare. Nu am certitudinea că dl. Nutting și dl. Lodge nu vor face o nouă cotitură și nu ne vor învinui din nou că am urmărit să obținem superioritatea în domeniul armamentelor clasice. Îmi exprim convingerea că dl Nutting și dl Lodge vor face declarații tot atît de clare și neechivoce în această problemă.

În ceea ce privește armamentele clasice și forțele armate, după cum se știe, Uniunea Sovietică a acceptat propunerea puterilor occidentale cu privire la nivelurile pînă la care acestea trebuie să fie reduse, și anume: pentru S.U.A., R.P. Chineză și U.R.S.S. — 1–1,5 milioane oameni, pentru Anglia și Franța — 650.000 oameni. A fost însă suficient ca noi să acceptăm această propunere pentru ca puterile occidentale să renunțe imediat la propria lor propunere. Acum ele au propus cifre noi mărind nivelurile limită pentru U.R.S.S., S.U.A. și China de la 1,5 la 2,5 milioane oameni, iar pentru Franța și Anglia — 750.000 oameni.

Stimați domni: sînt împuternicit să declar că Uniunea Sovietică este gata să accepte aceste niveluri noi ca un prim pas și să încheie un acord corespunzător deși am prefera să reducem forțele armate în proporții mult mai mari. Dar care este garanția că puterile occidentale nu vor renunța din nou la propunerea lor și nu vor propune niveluri noi, și mai ridicate?

În ceea ce privește nivelurile forțelor armate ale statelor care nu fac parte din categoria marilor puteri, nu putem să nu relevăm că în această problemă s-a petrecut o transformare cel puțin stranie. În trecut unii reprezentanți ai puterilor occidentale își exprimau părerea ca efectivul forțelor armate ale celorlalte state să fie limitat la un nivel maxim de 150.000–200.000 oameni. Noi am acceptat această cifră. Și ce s-a întîmplat? Acum partenerii noștri declară: nu, să dublăm sau să triplăm chiar acest nivel maxim. În aceste state să existe cîte 500.000 de soldați și ofițeri.

Dacă avem în vedere că acordurile de la Bonn prevăd crearea unui Wehrmacht cu un efectiv de 500.000 de oameni pentru Germania occidentală, nu este greu de ghicit de unde a fost inspirată această nouă cifră. Unde vor să ne atragă autorii noilor propuneri occidentale? Nu este oare limpede că sub forma preocupării pentru reducerea înarmărilor ni se propune să ne ocupăm de adoptarea unor hotărîri cu privire la mărirea forțelor armate, cu privire la intensificarea cursei înarmărilor?

Încă o chestiune. În declarațiile făcute în comisie, reprezentanții Angliei și Statelor Unite încearcă din nou să reducă întreaga problemă a dezarmării la problema controlului, prezentînd lucrurile ca și cum Uniunea Sovietică ar vrea „dezarmare fără control". De aceea trebuie să declar încă odată că Uniunea Sovietică rămîne ferm la punctul ei de vedere că trebuie creat un sistem eficace de control internațional asupra îndeplinirii acordului cu privire la dezarmare și la interzicerea armei nucleare. Vă amintiți perfect domnilor, că Uniunea Sovietică a prezentat un sistem amănunțit elaborat al unui asemenea control, sistem care oferă garanții sigure împotriva unui atac prin surprindere al agresorului împotriva altor țări. Guvernul sovietic a propus să se instituie un control internațional pe toate marile aeroporturi, în noduri feroviare, porturi și în principalele noduri rutiere, pentru a avea posibilitatea de a preîntîmpina un atac prin surprindere al unui agresor.

Ce propun în schimb puterile occidentale? Ele reduc întreaga chestiune la efectuarea de fotografii din avion și la crearea de regiuni experimentale „pentru precizarea unor probleme ale inspecției". Sensul acestei propuneri este suficient de limpede.

Adevăratul sens al acestei propuneri este acela ca prin problema luării de fotografii din avion să se abată atenția popoarelor de la adevăratele sarcini ale reducerii înarmărilor și interzicerii armei atomice și cu hidrogen.

Nu poate să nu stîrnească uimire încercarea reprezentantului american, dl. Lodge, de a găsi o pretinsă contradicție în poziția Uniunii Sovietice în problema luării de fotografii din avion.

În această ordine de idei, merită atenție declarația d-lui Moch care și-a exprimat direct îndoiala în privința valorii metodei luării de fotografii din avion. Aceasta, desigur, nu este tot ce s-ar putea spune despre luarea de fotografii din avion, dar și cele spuse de dl. Moch în declarația sa din 10 iulie sînt semnificative.

Nu reiese oare limpede din cele spuse mai sus că partenerii noștri sînt preocupați într-o măsură mai mare să folosească problema de importanță vitală a dezarmării în scopuri propagandistice, decît să o rezolve în mod practic? Și nu este oare limpede că o asemenea atitudine nu numai că nu contribuie la succesul lucrărilor noastre, ci duce acțiunea în impas?

Ori, astăzi necesitatea încetării cursei înarmărilor, odioasă popoarelor, este mai actuală ca oricînd. Este evident faptul că în ultimul timp încordarea în relațiile internaționale a slăbit. „Războiul rece" cedează tot mai mult locul dezvoltării relațiilor între state pe baza principiilor coexistenței pașnice, colaborării și contactelor prietenești.

N-ați uitat, desigur, că U.R.S.S. a adoptat hotărîrea de a reduce pînă la 1 mai 1957 forțele sale armate cu încă 1.200.000 de oameni în afară de reducerea cu 640.000 oameni efectuată în 1955. În legătură cu aceasta, U.R.S.S. desființează 63 de divizii și diferite brigăzi, închide o parte din școlile militare, scoate din efective 375 nave de război. În mod corespunzător se reduc armamentele și tehnica de luptă a forțelor armate ale U.R.S.S., precum și cheltuielile Uniunii Sovietice pentru nevoile militare prevăzute în bugetul de Stat al U.R.S.S.

Trebuie constatat însă că și această acțiune importantă a Uniunii Sovietice și a celorlalte state democratice, aprobată cu căldură de toate popoarele, a provocat o reacție mai mult decît ciudată a anumitor cercuri de răspundere de la Washington. În timp ce unii din reprezentanții acestor cercuri încearcă să asigure opinia publică că reducerea de către Uniunea Sovietică a forțelor sale armate... ar spori și mai mult puterea ei militară, alții se lamentează în mod sincer: Cum de s-a putut întîmpla aceasta? Cu ce drept și-a permis partea sovietică o dezarmare unilaterală?

După cum se vede, anumiți politicieni s-au încurcat în așa măsură, încercînd cu orice preț să prezinte negrul drept alb și albul drept negru, că ei înșiși nu mai înțeleg situația neplăcută în care se află, lamentîndu-se că Uniunea Sovietică nu se înarmează, ci se dezarmează.

Este necesar să se sublinieze netemeinicia a două argumente la care recurg deobicei reprezentanții anumitor țări occidentale atunci cînd încearcă să justifice refuzul puterilor occidentale de a reduce forțele lor armate și renunțarea la nivelurile precedente, propuse de puterile occidentale.

Primul argument. Se arată că Uniunea Sovietică ar fi adoptat hotărîrea cu privire la o nouă reducere importantă a forțelor sale armate și că ar fi pășit pe calea pe care puterile occidentale au urmat-o deja de mult. Acest argument nu are însă nici un fel de temei, deoarece reducerea forțelor armate ale Uniunii Sovietice după terminarea celui de al doilea război mondial a depășit cu mult reducerea forțelor armate ale puterilor occidentale. Se pune întrebarea de ce se recurge la acest argument? Probabil datorită faptului că nu există alte argumente mai puternice. Probabil că cei care recurg la acest argument judecă în felul următor: Deși ceea ce încercăm să dovedim nu este în concordanță cu faptele, se vor găsi poate totuși oameni care, necunoscînd faptele, vor da crezare acestor afirmații.

Celălalt argument. Se spune că dacă puterile occidentale și-ar reduce forțele armate, urmînd exemplul Uniunii Sovietice, aceasta ar putea aduce prejudicii securității puterilor occidentale; precizînd această idee — și acest lucru a fost făcut în Comisia noastră de reprezentantul Canadei, dl. Martin — se arată că înfăptuirea unor astfel de măsuri în prezent de către puterile occidentale ar submina N.A.T.O., ar slăbi forțele armate ale acestei grupări. Reprezentantul Canadei a pus problema chiar în felul următor: Cum ar putea puterile occidentale participante la N.A.T.O. să-și reducă forțele armate dacă pentru crearea acestor forțe armate, în special a acelora care se află în Europa, s-au cheltuit atîtea eforturi și atîtea mijloace. Dacă se judecă însă așa, trebuie spus în mod deschis că tratativele cu privire la dezarmare se duc numai pentru a abate atenția. Nu cumva tratativele cu privire la dezarmare trebuie să aibă drept scop întărirea grupărilor militare care au fost create tocmai în cadrul cursei înarmărilor, în focul războiului rece? Nu putem fi de acord cu aceasta, întrucît aceasta este în contradicție cu sarcina încetării cursei înarmărilor.

Fără îndoială, reducerea unilaterală a efectivului forțelor armate și a înarmărilor nu înlătură nicidecum problema necesității unui acord internațional cu privire la dezarmare, inclusiv și privitor la interzicerea armei nucleare, dacă se vor ivi cel puțin unele indicii că un astfel de acord poate fi realizat și va duce într-adevăr la reducerea înarmărilor. Uniunea Sovietică va continua și pe viitor eforturile sale îndreptate spre realizarea unui acord general cu privire la dezarmare.

Uniunea Sovietică va saluta în mod sincer acțiunile celorlalte state întreprinse în acest scop și îndeosebi ale marilor puteri care dispun de cele mai mari efective de forțe armate, de resurse umane și materiale. Popoarele judecă sinceritatea acelora care-și afirmă devotamentul față de cauza dezarmării nu după cuvinte, ci după hotărîrea de a trece la măsuri practice în această chestiune.

2. Dezarmarea și problemele politice internaționale nereglementate

Numai într-o singură privință experiența de zece ani a ședințelor noastre nu a fost în zadar: unii diplomați occidentali au acumulat o experiență destul de mare să creeze cu ajutorul argumentării verbale aparența că ei ar fi pentru dezarmare, cu toate că fac de fapt totul pentru a nu permite realizarea unui acord cu privire la dezarmare și cu atît mai mult să nu admită înfăptuirea unor măsuri practice în vederea reducerii efectivului forțelor armate sau a armamentelor. Probabil că aceasta derutează pe unii. Să examinăm unul din cele mai noi exemple ale unor asemenea subterfugii verbale la care recurg puterile occidentale atunci cînd vine vorba de dezarmare.

Se știe că eforturile consecvente și repetate ale Uniunii Sovietice în vederea realizării unui acord în problema dezarmării au înlăturat o mare parte a obiecțiilor occidentului împotriva propunerilor sovietice.

În prezent se aduce un argument artificial: ni se spune că nu se poate rezolva problema reducerii armamentelor fără a rezolva în prealabil problemele internaționale litigioase.

În propunerile puterilor occidentale se spune în prezent că dezarmarea trebuie înfăptuită în etape în funcție de reglementarea divergențelor politice cu privire la problemele internaționale litigioase. Prin urmare se presupune că aceste divergențe să fie de asemenea reglementate în etape? Pe cînd trebuie planificată rezolvarea uneia sau alteia dintre probleme? Cum să se stabilească ordinea reglementării problemelor?

Este absolut imposibil să se întocmească un plan calendaristic de rezolvare a tuturor problemelor mondiale, să se prevadă din timp toate etapele reglementării politice. Planificarea etapelor dezarmării în funcție de „etapele" reglementării politice înseamnă a prevedea dinainte pentru problema dezarmării numai o singură etapă — etapa imposibilității de a fi rezolvată. Aceasta nu înseamnă desigur de fel că ocupîndu-ne de problemele dezarmării vrem să neglijăm rezolvarea problemelor actuale ale relațiilor internaționale. Dimpotrivă! Am considerat și considerăm că trebuie să ne ocupăm și de dezarmare și de reglementarea problemelor internaționale nerezolvate. Vreau să subliniez numai că acestea sînt lucruri cu totul diferite și că a le confunda ar însemna doar de a amesteca toate și de a complica în felul acesta fără rost, atît problema dezarmării, cît și reglementarea problemelor politice nerezolvate.

Uniunea Sovietică a fost și este pentru reglementarea problemelor politice urgente, pentru stabilirea încrederii necesare între state. Considerăm că guvernele — și îndeosebi guvernele marilor puteri — trebuie să lupte în mod ferm pentru reglementarea problemelor internaționale nerezolvate, urmărind să obțină stabilirea încrederii, înțelegerii reciproce și colaborării între statele și popoarele lumii. Pentru atingerea acestui scop trebuie folosită metoda tratativelor, inclusiv o întîlnire a șefilor guvernelor, a miniștrilor și discutarea problemelor în cadrul Organizației Națiunilor Unite. U.R.S.S. se pronunță pentru normalizarea relațiilor dintre toate statele. Guvernul sovietic a arătat cum trebuie luptat pentru atingerea acestui scop cu toată hotărîrea și consecventa. Toată lumea ține minte exemplele de acest fel, cum ar fi rezolvarea problemei austriace, normalizarea relațiilor dintre U.R.S.S. și Iugoslavia și numeroase altele.

Uniunea Sovietică este pentru însănătoșirea întregii situații internaționale. Sîntem pentru lichidarea tuturor blocurilor militare, pentru desființarea bazelor militare de pe teritorii străine. Lumea ar respira ușurată dacă aceste măsuri ar fi realizate.

Ne-am pronunțat și ne pronunțăm pentru evacuarea tuturor trupelor din Germania, pentru crearea unui sistem general de securitate colectivă în Europa. Pentru această idee au suferit popoarele europene și astăzi există condiții reale pentru a traduce această idee în viață.

Luptăm pentru lichidarea oricărei discriminări în comerțul internațional și ne pronunțăm pentru o largă dezvoltare a legăturilor economice și culturale între toate statele.

Cui îi revine însă răspunderea pentru faptul că aceste probleme, cît și alte numeroase probleme de cea mai mare importanță privind relațiile internaționale actuale, nu au fost rezolvate pînă în prezent? Această răspundere revine acelorași cercuri care nu doresc dezarmarea.

Trebuie să privim adevărul în față: aceste cercuri nu doresc reglementarea problemelor politice urgente, deoarece ele sînt interesate în cursa înarmărilor. Oricine înțelege că rezolvarea acestor probleme ar atrage după sine slăbirea continuă a încordării internaționale, iar aceasta ar îngreuna mult situația acelora care cer contribuabililor să acopere cheltuielile din ce în ce mai mari pentru cursa înarmărilor.

Numeroase fapte arată de ce, de pildă, unele cercuri din Statele Unite nu doresc să procedeze la dezarmare. Cum pot fi reduse forțele militare aeriene ale S.U.A., dacă, potrivit declarației lui Sharp, ministrul adjunct al aviației S.U.A., aviația militară americană „este una din cele mai mari întreprinderi din lume. Ea cumpără anual peste un milion de diferite tipuri de materiale al căror cost în dolari depășește achizițiile efectuate de societățile „United States Steel Corporation", „Dupont de Nemour", „Standard Oil Company of New Jersey", „American Telephon and Telegraph Company", „General Motors", la un loc". „În cadrul forțelor militare aeriene, a spus Sharp, lucrează mai mulți oameni decît în producția de automobile, avioane și utilaj feroviar la un loc".

Într-o carte apărută recent, în care este tratată problema monopolurilor, doi oameni de știință americani — Walter Adams, conferențiar la facultatea de Științe economice de la Universitatea din Michigan, fost consilier al Comisiei Camerei Reprezentanților și senatului din S.U.A. pentru problemele întreprinderilor mici, și prof. Horace Grey, de la Universitatea din Illinois, fost consilier economic al comisiei federale de comerț — au subliniat că în sistemul existent al comenzilor militare pe care le face guvernul, peste 50 la sută din comenzi, în valoare de multe miliarde dolari, pe care le-a făcut Pentagonul în ultimii ani, au fost executate de 50 de corporații mari.

Pentru a „justifica" cursa foarte rentabilă a înarmărilor, cercurile monopoliste se străduiesc să zădărnicească reglementarea problemelor politice urgente, să accentueze divergențele existente între puteri, să împiedice normalizarea relațiilor între state și să continue „războiul rece".

O ilustrare caracteristică a acestei politici o constituie următoarele fapte petrecute în ultimele zile.

La 4, 5, 9 și 10 iulie a.c. au avut loc violări grosolane ale spațiului aerian al Uniunii Sovietice de către avioane militare ale S.U.A.

Potrivit datelor stabilite cu precizie, la 4 iulie a.c. un avion militar al S.U.A. care a zburat din direcția zonei de ocupație americană din Germania occidentală, a pătruns în spațiul aerian al Uniunii Sovietice în regiunea orașului Gredno. Acest avion a pătruns pe teritoriul U.R.S.S. la o adîncime de 320 km și a rămas în spațiul aerian al U.R.S.S. mai mult de o oră și jumătate.

La 5, 9 și 10 iulie au avut loc noi violări ale spațiului aerian al Uniunii Sovietice de către avioane militare ale S.U.A. Avioanele americane au pătruns pe teritoriul U.R.S.S. la o adîncime de 150 km, rămînînd acolo mai bine de o oră.

Sus-amintitele violări fără precedent ale frontierelor aeriene ale Uniunii Sovietice de către avioane americane nu pot fi calificate altfel decît zboruri premeditate de recunoaștere, menite să înrăutățească relațiile dintre U.R.S.S. și S.U.A.

Totodată, aceste zboruri aruncă lumină asupra motivelor adevărate ale recentei propuneri americane cu privire la fotografieri din avion.

Nu este greu de constatat că asemenea acțiuni din partea anumitor cercuri din S.U.A. nu pot contribui la stabilirea încrederii și îmbunătățirea relațiilor dintre state. Totodată, asemenea acțiuni nu ne pot apropia de rezolvarea problemelor internaționale nereglementate.

Nu încape nici o îndoială că problemele internaționale litigioase ar fi fost de mult rezolvate dacă puterile occidentale ar fi dat dovadă de bunăvoință. Să ne înțelegem însă ce reprezintă fie și principalele probleme politice nerezolvate.

Problema germană. De ce această problemă nu a fost rezolvată pînă în prezent? Pentru că puterile occidentale doresc să rezolve această problemă pe seama intereselor Republicii Democrate Germane. Ele nu recunosc pînă în prezent, existența R.D. Germane și își întocmesc toate planurile pornind de la aceea că R.D. Germană nu există, dar din această cauză Republica Democrată Germană nu va înceta să existe ca stat suveran, iar planurile de înghițire a statului democrat german de către Republica Federală Germană nu devin mai reale.

După părerea Uniunii Sovietice reunificarea Germaniei nu va putea fi obținută decît pe calea apropierii dintre Republica Democrată Germană și Republica Federală Germană. Germanii înșiși trebuie să cadă de acord între ei cu privire la căile unificării țării lor. Aceasta este poziția Uniunii Sovietice față de problema germană, bazată pe aprecierea obiectivă a situației reale din Germania.

Faptele demonstrează că în prezent atît în Germania răsăriteană și cea apuseană, cît și în alte țări europene și chiar în Statele Unite ale Americii, un număr tot mai mare de oameni ajung la concluzia că numai pe această cale poate fi rezolvată problema germană.

Și numai forțele reacționare din Europa și S.U.A. nu doresc să țină seama de această situație. Ele încurajează prin toate mijloacele elementele militariste din Republica Federală și caută să îngreuneze apropierea dintre R.D. Germană și R.F. Germană. Iată de ce este frînată unificarea Germaniei pe o bază pașnică și democratică.

Problemele Extremului Orient. Se știe că problema cea mai arzătoare a Extremului Orient este problema acordării Republicii Populare Chineze a drepturilor sale legitime în Organizația Națiunilor Unite. Republica Populară Chineză — un stat numărînd 600 milioane de locuitori — este un stat mare; rolul ei deosebit pe arena internațională a fost recunoscut de popoarele tuturor țărilor; numeroase state au stabilit relații normale cu China.

Pentru oricine este clar că încercările continue de a împiedica pe reprezentanții R.P. Chineze să-și ocupe locul legitim în Organizația Națiunilor Unite nu înseamnă decît subminarea prestigiului acestei organizații și prejudiciază cauza păcii.

Ce împiedică atunci rezolvarea acestei probleme internaționale devenită de mult actuală? Numai poziția cercurilor guvernante din S.U.A. care de șapte ani încearcă cu încăpățînare să convingă lumea întreagă că China democrat-populară, cu populația ei de 600 milioane de locuitori, nu ar exista, și că China ar fi clica falimentară a lui Cian Kai-și care s-a adăpostit pe insula Taivan ocupată de forțele armate americane. Nu rămîne decît să adăugăm că încercările Republicii Populare Chineze de a obține reglementarea relațiilor cu S.U.A. în cursul tratativelor chino-americane de la Geneva nu a fost încununată nici pînă în prezent de succes datorită poziției adoptate de partea americană.

Dar ce se petrece în Vietnam?

În luna iulie a.c., în conformitate cu hotărîrile conferinței de la Geneva cu privire la Indochina, în nordul și sudul țării urmează să se țină alegeri generale în scopul unificării Vietnamului. Uniunea Sovietică luptă în mod consecvent pentru îndeplinirea acordurilor de la Geneva în interesul poporului vietnamez, în interesul păcii în Indochina. Dar Statele Unite? Ele au respins acordul internațional, încurajează acțiunile ilegale ale acolitului lor Ngo Dinh Diem, introduce armament în Vietnamul de sud și se instalează ca stăpîni pe acest teritoriu.

Iată ce creează în Vietnam situația încordată, iar răspunderea pentru aceasta revine în întregime și întrutotul celor care încalcă acordurile de la Geneva.

Amestecul flagrant al S.U.A. în treburile Vietnamului de sud reprezintă tendința puterilor coloniale de a menține sistemul colonial și dominația lor asupra țărilor din Asia. Lupta de eliberare națională a popoarelor din orient încununată de succes, a pus la ordinea zilei lichidarea totală a sistemului colonial. Dar unele cercuri din statele occidentale nu-și pierd speranța în restabilirea dominației lor în țările Asiei care au pornit pe calea dezvoltării de sine stătătoare. Un instrument al acestor cercuri sînt blocurile militare care reprezintă una din formele noi ale colonialismului.

Atît timp cît există blocul agresiv S.E.A.T.O. creat de Statele Unite, nici una din țările Asiei nu este apărată împotriva încercărilor puterilor coloniale de amestec grosolan în treburile ei. Se știe că manevrele organizatorilor acestui bloc urmăresc să înăsprească relațiile între Pakistan și India, între Pakistan și Afganistan etc.

După cum se știe, Uniunea Sovietică propune deja de multă vreme să se găsească căi echitabile pentru rezolvarea problemei coreene, a problemei privind restabilirea unității naționale a Coreei pe baze democratice. Dar și rezolvarea acestei probleme se amînă sistematic nu din vina Uniunii Sovietice.

Orientul Apropiat și Mijlociu. Scopurilor înăspririi încordării servește de asemenea faimosul pact de la Bagdad. Acest bloc are drept scop menținerea pozițiilor monopolurilor americane și engleze în Orientul arab. Viața însăși a confirmat că pactul de la Bagdad este un instrument al agresiunii, o primejdie directă pentru pacea și securitatea în această regiune. Nu întîmplător acest pact este numit în Orientul Arab „închisoarea popoarelor" și aproape toate statele arabe au refuzat categoric să participe la el.

Încercînd să justifice amestecul lor grosolan în treburile Orientului Apropiat și Mijlociu, puterile occidentale declară că vînzarea de armament Egiptului de către unele țări socialiste chipurile a „tulburat echilibrul" în această regiune. Dar, cine poate priva Egiptul de dreptul de a cumpăra armament în condiții comerciale obișnuite de la alte țări după aprecierea lui, pentru asigurarea independenței sale? Acesta este dreptul legitim al oricărui stat suveran. Cine nu știe, de pildă, că S.U.A. și Anglia furnizează o cantitate uriașă de armament țărilor din Orientul Apropiat și Mijlociu ca Turcia, Iran, Pakistan, Irak, Israel și altele?

Lipsa de temei a pretențiilor puterilor occidentale în această problemă este cît se poate de evidentă. Acest lucru a fost subliniat de influientul ziar englez „Observer", care a scris: „Egiptul are același drept de a cumpăra armament, atît din Rusia, cît și din Anglia; Rusia sau Cehoslovacia au același drept de a vinde armament ca și Anglia sau S.U.A.".

Așa dar sursa încordării din Orientul Apropiat și Mijlociu este nu „Tulburarea echilibrului", născocită de puterile occidentale, ci politica puterilor coloniale de înjghebare a blocurilor militare agresive. Această politică constituie una din piedicile cele mai serioase în calea slăbirii continue a încordării internaționale și a stabilirii încrederii între state. Cu cît mai curînd vor înțelege aceasta puterile occidentale, cu atît va fi mai bine.

Deci, argumentul că problema dezarmării, chipurile, nu poate fi rezolvată atît timp cît nu vor fi rezolvate problemele internaționale litigioase, are un caracter cu totul artificial, acest argument este tras de păr. Punînd în prezent aceste probleme pe primul plan și legîndu-le de problema dezarmării, puterile occidentale nu sînt preocupate decît de a crea noi piedici și de a zădărnici atît dezarmarea cît și rezolvarea problemelor internaționale litigioase. Popoarele nu pot admite ca problema dezarmării să fie condiționată de satisfacerea cererilor politice ale unor guverne care, drept condiție preliminară pentru realizarea unui acord cu privire la dezarmare, pun rezolvarea altor probleme politice într-un spirit convenabil lor.

În lumina celor expuse nu este greu să se constate că proiectul de rezoluție prezentat la 3 iulie spre examinare comisiei de către puterile occidentale care prevede aprobarea principiilor fundamentale după care, potrivit părerii autorilor rezoluției, trebuie să se călăuzească subcomitetul pentru dezarmare, nu numai că nu ușurează munca subcomitetului, ci, dimpotrivă, o complică și mai mult. Acest proiect de rezoluție nu deschide nici o perspectivă pentru rezolvarea practică a problemei dezarmării.

★

De mult timp în Comisia O.N.U. pentru dezarmare și în subcomitetul ei au loc ample discuții care n-au dat totuși deocamdată nici un rezultat practic. Din acest punct de vedere Comisia și subcomitetul ei au fost imobilizate. Poate că încă nu s-au copt condițiile corespunzătoare pentru a rezolva în mod practic problema dezarmării? Sau există o ieșire din impasul în care a intrat Comisia O.N.U. pentru dezarmare și subcomitetul ei?

Ieșirea din impas constă în a lua neîntîrziat măsuri concrete ducînd la reducerea forțelor armate și armamentelor și la interzicerea armei atomice. Uniunea Sovietică a prezentat propuneri care, potrivit convingerii sale profunde, ar putea fi puse la baza acestor măsuri concrete.

Ce dorim și ce propunem?

În primul rînd propunem ca marile puteri să-și asume obligația solemnă de a nu folosi armele atomică și cu hidrogen; propunem ca armele atomică și cu hidrogen să fie interzise necondiționat.

Propunem încheierea unui acord cu privire la interzicerea armelor de exterminare în masă, la distrugerea tuturor stocurilor de bombe atomice și la încetarea producției lor.

Propunem încheierea unui acord cu privire la încetarea imediată a tuturor experiențelor cu arma atomică și cu hidrogen.

Adoptarea acestor propuneri ar înlătura imediat groaznica primejdie cu care această armă distrugătoare amenință omenirea.

Sînt oare aceste propuneri ale Uniunii Sovietice îndreptate împotriva cuiva? Nu. Ele nu amenință securitatea nici unui stat. Ele corespund intereselor și speranțelor tuturor oamenilor, indiferent de poziția și convingerile lor. Prima noastră datorie este să îndreptățim aceste speranțe.

În al doilea rînd, noi dorim ca forțele armate ale marilor puteri să fie reduse.

După cum se știe, Uniunea Sovietică a fost și este pentru reducerea considerabilă a forțelor armate ale S.U.A., U.R.S.S. și Chinei. Dar, întrucît partenerii noștri nu vor aceasta, noi acceptăm drept prim pas cifra de 2,5 milioane, specificată de ei. Uniunea Sovietică este de acord ca nivelul forțelor armate ale S.U.A., U.R.S.S. și Chinei să fie stabilit în proporție de 2,5 milioane de oameni, pentru Anglia și Franța în proporție de 750.000 de oameni, pentru celelalte țări — de cel mult 150.000—200.000 de oameni, pentru ca drept un al doilea pas forțele armate ale S.U.A., R.P. Chineze și U.R.S.S. să se reducă pînă la 1—1,5 milioane de oameni, iar ale Angliei și Franței — pînă la 650.000 de oameni.

Propunem să fie reduse corespunzător armamentele și cheltuielile militare ale tuturor acestor țări.

În al treilea rînd dorim să fie instituit un control eficient asupra interzicerii armei atomice și a reducerii armamentelor și forțelor armate.

Propunem să se instituie un astfel de control care să dea posibilitatea de a se verifica efectiv felul în care un stat sau altul își îndeplinește obligațiile în domeniul dezarmării. Propunerile sovietice prevăd un control real asupra desfășurării dezarmării și nu asupra cursei înarmărilor. Aș vrea să reamintesc în special de propunerile sovietice prezentate la 27 martie anul acesta în subcomitetul Comisiei O.N.U. pentru dezarmare. Ele prevăd crearea unui organ de control internațional cu cele mai largi drepturi și împuterniciri mergînd pînă la inspectarea unităților militare, depozitelor, echipamentului militar și munițiilor, bazelor militare terestre, navale și aeriene și uzinelor de armament.

În al patrulea rînd guvernul sovietic cheamă din nou toate puterile să adopte proiectul „Declarației statelor cu privire la măsurile pentru întărirea păcii generale și securității popoarelor", propus de Uniunea Sovietică și care prevede ca înainte de interzicerea completă a armei atomice și cu hidrogen, urmată de încetarea fabricării ei și de scoaterea ei din armamente, statele trebuie să renunțe la folosirea acestei arme, precum și la folosirea forței și a amenințării cu forța.

Această propunere corespunde spiritului și literei Cartei Organizației Națiunilor Unite, năzuințelor sincere ale tuturor popoarelor iubitoare de pace. Renunțarea la folosirea forței în rezolvarea problemelor internaționale ar îmbunătăți imediat atmosfera relațiilor între țări.

Prezentînd propunerile sale, guvernul sovietic pornește de la premiza că realizarea simultană a unui acord în toate chestiunile cu privire la dezarmare ar fi cea mai bună rezolvare a problemei dezarmării. Dar dacă se va considera că în interesul cauzei este indicat ca realizarea unui acord cu privire la armamentele clasice să nu se condiționeze de un acord cu privire la arma atomică și invers, guvernul sovietic va sprijini propunerea de a se rezolva problema dezarmării pe etape. Cum a arătat pe bună dreptate aci reprezentantul Iugoslaviei, I. Brilej, rezolvarea problemei dezarmării pe etape ar putea ușura realizarea unui acord între puterile respective și ar putea scoate din impas tratativele cu privire la dezarmare.

Dacă vom aduce o contribuție precisă și concretă la cauza dezarmării, vom deschide calea spre o colaborare pașnică rodnică între popoare pentru binele prosperității și progresului general. Dacă însă vom prezenta Adunării Generale a O.N.U. numai un raport despre divergențele noastre, vom provoca iritarea și nemulțumirea legitimă a popoarelor care sînt sătule pînă în gît de cursa înarmărilor, de politica blocurilor militare și a „războiului rece".

Opinia publică internațională nu poate fi adormită prin comunicate liniștitoare despre pretinsele succese pe care chipurile le-ar fi obținut comisia noastră. Nu se poate permite unor cercuri să continue să se îndeletnicească cu goana înarmărilor, îndărătul discuțiilor despre dezarmare.

Masele largi populare au destulă experiență pentru a deosebi jocul diplomatic în jurul problemei dezarmării de rezolvarea reală a acestei probleme arzătoare. Este timpul să se pună capăt vorbăriei și în sfîrșit să se treacă în mod practic la dezarmare. Popoarele ne judecă și ne vor judeca nu după planuri și discursuri grandilocvente, ci după faptele concrete.

Să arătăm deci prin faptele noastre concrete că îndeplinim voința popoarelor tuturor țărilor care sînt dornice de pace, muncă pașnică și viață liniștită, fără teama pentru ziua de mîine".

Text prescurtat

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii". Tel. 7.60.10. Secția ac... ort, Tel. 7.66.91. TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

STAS — 3452 — 52